

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

N A C R T

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
OBVEZNIM I DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA**

Zagreb, svibanj 2007. godine

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBVEZNIM I DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDovima

Članak 1.

U Zakonu o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima ("Narodne novine", broj 49/99., 63/00., 103/03. i 177/04.) u članku 1. iza riječi "osiguranika" umjesto zareza stavlja se točka, a riječi „te osnivanje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga." brišu se.

Članak 2.

U članku 2. iza točke 7. dodaju se nove točke 8. i 9. koje glase:

"8. osobni račun – račun otvoren na ime člana fonda u odabranom mirovinskom fondu, na kojem se knjiže uplaćeni doprinosi i sve promjene osobne imovine člana fonda tijekom razdoblja individualne kapitalizirane štednje,

9. privremeni račun – račun otvoren za prosljeđivanje sredstava nepovezanih uplata i uplata koje nakon povezivanja nije moguće proslijediti u obvezne fondove,".

Dosadašnje točke 8. do 12. postaju točke 10. do 14.

U dosadašnjoj točki 13. koja postaje točka 15.

- u podstavcima 1., 2. i 3. brojka "5%" zamjenjuje se brojkom "10%" i na kraju svakog podstavka iza zareza dodaje se "do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica, vlasničkih udjela odnosno prava u odlučivanju, "

- u podstavku 2. iza riječi "svaki subjekt " dodaju se riječi "osim Republike Hrvatske".

Iza točke 15. dodaje se nova točka 16. koja glasi:

„16. pojam povezanosti definiran u točki 15. ovoga članka znači povezanost prvog i drugog subjekta, zatim povezanost drugog i trećeg subjekta te povezanost trećeg i četvrtog subjekta. Povezanost četvrtog subjekta s bilo kojim daljnjim subjektom ne smatra se povezanom osobom s prvim subjektom,“.

Dosadašnje točke 14. i 15. postaju točke 17. i 18.

Iza točke 18. dodaju se nove točke 19., 20., 21. i 22. koje glase:

"19. država članica – znači državu članicu Europske unije,

20. osoba države članice – znači fizičku osobu koja ima prebivalište na području države članice ili pravnu osobu čije je sjedište na području države članice,

21. dobrovoljno mirovinsko društvo u državi članici – znači instituciju, bez obzira na pravni oblik, koja posjeduje odobrenje nadležnog nadzornog tijela države članice i posluje na temelju prikupljanja mirovinskih doprinosa i koja je neovisna od tvrtke poslodavca pokrovitelja ili udruga samostalnih djelatnosti,

22. dobrovoljni mirovinski fond u državi članici – znači dobrovoljni zatvoreni mirovinski fond kojeg osniva pokrovitelj – osoba države članice i kojim upravlja dobrovoljno mirovinsko društvo države članice."

Dosadašnja točka 16. koja postaje točka 23. mijenja se i glasi:

23. Agencija – znači „Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.“

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) U odnosu na dobrovoljne zatvorene mirovinske fondove izrazi u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. dodatni mirovinski sustav – znači svako dobrovoljno mirovinsko (strukovno) osiguranje uspostavljeno u skladu s ovim Zakonom sa svrhom da osigura dodatnu mirovinu radnicima zaposlenim kod poslodavca, članovima sindikata ili članovima udruge samostalne djelatnosti,

2. dodatna mirovina – znači starosnu mirovinu ili invalidsku i obiteljsku mirovinu, a koje su predviđene pravilima dodatnog mirovinskog osiguranja uspostavljenog prema ovom Zakonu, sa svrhom da upotpuni davanja koja se ostvaruju iz obveznog mirovinskog osiguranja,

3. pravo na mirovinu – znači svako davanje na koje član fonda ili drugi korisnik ima pravo na temelju pravila dodatnog mirovinskog osiguranja, odnosno ovoga Zakona,

4. ostvareno pravo na mirovinu – znači svako pravo na davanje koje je ostvareno nakon ispunjavanja uvjeta prema pravilima dodatnog mirovinskog osiguranja, odnosno ovoga Zakona,

5. doprinos – znači svaku uplatu u dodatno mirovinsko osiguranje od strane radnika, njegovog poslodavca ili drugog pokrovitelja,

6. izaslani radnik – znači osobu koja je upućena na rad u drugu državu članicu i na koju se nastavno primjenjuje hrvatsko zakonodavstvo o mirovinskom osiguranju za vrijeme rada u odnosnoj državi.“

Članak 3.

U članku 6. dodaju se stavci 3., 4. i 5. koji glase:

"(3) Dobrovoljno mirovinsko društvo može osnovati i upravljati s više dobrovoljnih mirovinskih fondova.

(4) Zatvorenim dobrovoljnim mirovinskim fondom osnovanim za potrebe poslodavca, članova sindikata ili članova udruge samostalnih djelatnosti može upravljati dobrovoljno mirovinsko društvo države članice.

(5) Dobrovoljno mirovinsko društvo može upravljati zatvorenim dobrovoljnim mirovinskim fondom osnovanim za potrebe pokrovitelja osoba država članica (poslodavaca, udruga samostalnih djelatnosti) uz prethodnu suglasnost Agencije."

Članak 4.

Članak 14. mijenja se i glasi:

„(1) Tijela mirovinskog društva su: uprava, nadzorni odbor i skupština.

(2) Uprava obveznog mirovinskog društva mora imati najmanje dva člana koji zajedno zastupaju i predstavljaju mirovinsko društvo. Predsjednik uprave imenuje se iz redova članova uprave.

(3) Jedan od članova uprave obveznog mirovinskog društva, odnosno prokurist ne smije biti ovlašten za samostalno zastupanje mirovinskog društva.

(4) Član uprave ili nadzornog odbora mirovinskog društva mora biti osoba koja zadovoljava uvjete iz Zakona o trgovačkim društvima i koja zadovoljava sljedeće uvjete:

- da ima visoku stručnu spremu;

- da ima stručno znanje potrebno za upravljanje mirovinskim društvom i iskustvo u upravljanju tvrtkama slične veličine i vrste poslovanja.

(5) Član uprave mirovinskog društva može biti samo ona osoba koja ima obveznu izobrazbu i položeni ispit za stjecanje zvanja ovlaštenog upravitelja mirovinskim fondovima ili neki drugi međunarodno priznati stručni ispit iz područja upravljanja investicijama koji odobri Agencija.

(6) Trajanje i program izobrazbe, uvjeti i važenje licence ovlaštenog upravitelja mirovinskim fondovima propisuje Agencija.

(7) Svi članovi uprave moraju biti zaposleni u mirovinskom društvu u punom radnom vremenu.

(8) Agencija će oduzeti licencu članu uprave mirovinskog društva na određeno ili neodređeno vrijeme zbog očite povrede ovoga Zakona i upravljanja mirovinskim fondom protivno načelima ovoga Zakona.

(9) Rješenje Agencije je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(10) Osim članova uprave iz stavka 7. ovoga članka, u mirovinskom društvu moraju biti zaposleni analitičar i računovođa, koji mogu ujedno biti i članovi uprave mirovinskog društva.

(11) Mirovinsko društvo mora imati računovodstveni odjel i voditi računovodstvo mirovinskih fondova kojima upravlja u skladu s propisima o računovodstvu.“

Članak 5.

U članku 15. stavak 2. briše se:

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 3. brojke "1., 2. i 3." zamjenjuju se brojkama "1. i 2."

Članak 6.

U članku 21. točki 3. riječi „stavka 3.“ zamjenjuju se riječima „stavka 2.“.

Članak 7.

U članku 27. stavku 1. točki 4. iza riječi "članova" dodaje se riječ "obveznog".

Članak 8.

Iza članka 27. dodaje se novi članak 27.a koji glasi:

„Članak 27.a

Svaka promjena u temeljnom kapitalu i statusu mirovinskog društva, prije upisa u sudski registar, mora imati prethodnu suglasnost Agencije.“

Članak 9.

U članku 31. u točki 2. na kraju rečenice umjesto zareza stavlja se točka i točka 3. briše se.

Članak 10.

Članak 36. briše se.

Članak 11.

U članku 39. stavku 1. točke 3. i 4. brišu se.
Dosadašnje točke 5. do 7. postaju točke 3. do 5.

Članak 12.

U članku 40. stavak 4. mijenja se i glasi:
"(4) Osiguranici iz stavka 1. i 2. ovoga članka obveznici su doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za koje obvezu plaćanja izvršavaju obveznici utvrđeni zakonom."

Članak 13.

U članku 43. stavku 1. na kraju dodaje se slijedeći tekst:
„Obvezni fond može se promijeniti protekom pet radnih dana od prethodnog izbora obveznog fonda. Promjena se ne može obaviti nakon izbora mirovinskog osiguravajućeg društva.“

U stavku 2. riječi "bivši fond" zamjenjuju se riječima "Središnji registar osiguranika" a na kraju odredbe točka se briše i dodaju riječi "i proslijediti je na račun bivšeg obveznog mirovinskog društva."

Članak 14.

U članku 44. stavku 1. riječi "Na dan mijenjanja članstva," zamjenjuju se riječima "Mijenjanjem članstva".

Članak 15.

U članku 47. stavku 3. iza riječi „pridodani staž“, zarez se briše i dodaju se riječi „i staž koji se dodaje za izračun mirovine,“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:
„(4) Ako kod člana obveznog fonda nastane invalidnost s pravom na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad, član fonda može ostvariti pravo na mirovinu samo u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti, a sredstva kapitaliziranih doprinosa ostaju na osobnom računu člana fonda, dok član ne ostvari pravo na prijevremenu starosnu, starosnu ili invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad.“

Članak 16.

U članku 48. stavku 3. iza riječi „pridodani staž“, zarez se briše i dodaju se riječi „i staž koji se dodaje za izračun mirovine,“.

Iza stavka 3. dodaju se stavci 4., 5. i 6. koji glase:

„(4) Nakon smrti korisnika mirovine, mirovina koja je u dijelu ili u cijelosti bila određena kao osnovna mirovina, u slučaju ostvarivanja prava na obiteljsku mirovinu, obiteljska mirovina se određuje primjenom mirovinskog faktora prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju.

(5) Ako je član obveznog fonda korisnik invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti umro, a u trenutku smrti je bio zaposlen, odnosno obavljao djelatnost na temelju koje je bio obvezno osiguran, članovi obitelji mogu ostvariti pravo na obiteljsku mirovinu pod istim uvjetima kao i nakon smrti osiguranika.

(6) Ako je član obveznog fonda korisnik invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad umro, a u trenutku smrti nije bio zaposlen, odnosno nije obavljao djelatnost na temelju koje bi bio obvezno osiguran, članovi obitelji mogu ostvariti obiteljsku mirovinu kao i nakon smrti korisnika mirovine samo iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, a sredstva s osobnog računa putem Središnjeg registra osiguranika prenose se Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.“

Članak 17.

U članku 49. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Ako član obveznog fonda umre prije ostvarivanja prava na mirovinu koju bi ostvario pod povoljnijim uvjetima od uvjeta utvrđenih Zakonom o mirovinskom osiguranju, ili bi se mirovina odredila na povoljniji način od utvrđenog tim Zakonom, ili u slučaju ostvarenog staža osiguranja s povećanim trajanjem i ako su sredstva s osobnog računa člana obveznog fonda naslijeđena, a član obitelji naknadno stekne pravo na obiteljsku mirovinu u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti, obiteljska mirovina može se ostvariti samo u tom osiguranju. Dio mirovine koji pripada za staž osiguranja ostvaren nakon početka primjene obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, za pridodani staž i staž koji se dodaje za izračun mirovine, određuje se u visini od 75% od mirovine koja bi se ostvarila da je umrli član obveznog fonda bio osiguranik samo u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti.“

Članak 18.

U članku 50. stavku 1. u drugoj rečenici iza riječi "člana" riječ "obveznog" zamjenjuje se s riječi „mirovinskog“, a u trećoj rečenici iza riječi "računu" dodaju se riječi "člana obveznog fonda".

Članak 19.

U članku 52. stavku 2. iza riječi "jedinice" dodaju se riječi "obveznog mirovinskog fonda".

Članak 20.

U članku 53. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Izračune iz stavka 1. i 2. ovoga članka obavlja mirovinsko društvo, a potvrđuje banka skrbnik."

Iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

"(4) Mirovinsko društvo dužno je na svaki dan vrednovanja o vrijednosti obračunske jedinice izvijestiti Središnji registar osiguranika.

(5) Mirovinsko društvo je odgovorno za točnost izračuna iz stavka 1. i 2. ovoga članka."

Članak 21.

U članku 55. stavku 2. točki 2. riječi "datum kada" zamjenjuju se riječima "rok u kojem", te iza riječi "Agenciju" dodaju riječi "i Središnji registar osiguranika".

Članak 22.

U članku 56. stavku 4. riječi "kretanju troškova života u prethodnoj godini" zamjenjuju se riječima "indeksu potrošačkih cijena u prethodnoj godini na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku."

Članak 23.

Članak 58. mijenja se i glasi:

"(1) Svakom članu obveznog mirovinskog fonda jamči se prinos mirovinskog fonda u visini referentnog prinosa, utvrđenog od strane Agencije, umanjenog za šest postotnih bodova.

(2) Ako je prinos obveznog mirovinskog fonda, po izračunu prema članku 54. ovoga Zakona manji od zajamčenog prinosa prema stavku 1. ovoga članka, mirovinsko društvo uplatit će razliku mirovinskom fondu do zajamčenog prinosa iz jamstvenog pologa, a ako to nije dovoljno, iz temeljnog kapitala mirovinskog društva do najviše 50% temeljnog kapitala društva godišnje, a preostali iznos je obveza državnog proračuna.

(3) Izračun zajamčenog prinosa prema ovom članku obavlja se u siječnju svake godine za prethodnu kalendarsku godinu na način i u roku utvrđenom propisom Agencije."

Članak 24.

U članku 59. stavku 2. umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi "te o sadržaju, rokovima izrade i dostave, kao i objavu financijskih izvješća mirovinskih društava i fondova."

Članak 25.

U članku 65. stavku 1. iza riječi "pravo, o" riječ "obveznom" zamjenjuje se riječju "mirovinskom."

Članak 26.

U članku 66. stavku 1. iza riječi "u jednom" riječi "obveznom fondu i da postane članom obveznog fonda" zamjenjuju se riječima "mirovinskom fondu i da postane članom mirovinskog fonda".

Članak 27.

Iza članka 66. dodaje se članak 66.a koji glasi:

"Članak 66.a

U marketing mirovinskih fondova ne spadaju:

1. kratke, isključivo činjenične objave na radiju, televiziji, tiskovinama ili elektroničkim medijima koje se odnose na mirovinsko društvo i mirovinski fond,
2. dopisi i pisane pošiljke pojedinačno naslovljenim trećim osobama o njihovim posebnim zahtjevima koji ne potpadaju pod masovno oglašavanje poštom,
3. poslovna i financijska izvješća mirovinskog društva i fonda.“

Članak 28.

U članku 67. iza riječi „usluge“ riječ „obveznih“ briše se.

Članak 29.

U članku 68. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Imovina mirovinskog fonda može se ulagati u skladu s odredbama ovoga Zakona sa svrhom povećanja ukupnog prinosa od ulaganja isključivo u korist članova mirovinskog fonda, uz uvažavanje slijedećih načela:

- sigurnosti, razboritosti i opreza,
- lojalnosti,
- skrbi,
- smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja,
- zakonitosti,
- održavanja odgovarajuće likvidnosti i
- zabrane sukoba interesa.“

Članak 30.

Iza članka 68. dodaje se članak 68.a koji glasi:

"Članak 68.a

(1) Društvo za upravljanje zatvorenim dobrovoljnim mirovinskim fondovima obvezno je izraditi pisanu izjavu o načelima ulaganja te istu revidirati najmanje svake tri godine ili odmah po nastanku značajnih promjena u načelima ulaganja.

(2) Pisana izjava o načelima ulaganja sadrži najmanje:

1. metodu za mjerenje rizika investiranja,
2. implementirane procese za upravljanje rizicima,
3. strategiju alokacije imovine s obzirom na vrstu i trajnost mirovinskih obveza.“

Članak 31.

Članak 69. mijenja se i glasi:

„Članak 69.

(1) Imovina mirovinskog fonda može se ulagati u slijedeće oblike imovine:

1. vrijednosne papire čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, država članica odnosno država članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD), te Hrvatska narodna banka i središnje banke tih država članica, odnosno država članica OECD-a,
 2. obveznice i druge dužničke vrijednosne papire za koje jamči Republika Hrvatska, država članica odnosno država članica OECD-a, te Hrvatska narodna banka i središnje banke tih država članica, odnosno država članica OECD-a,
 3. obveznice i druge dužničke vrijednosne papire čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, državi članici odnosno državi članici OECD-a,
 4. obveznice i druge dužničke vrijednosne papire kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj, državi članici odnosno državi članici OECD-a, ako je njihov izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici odnosno državi članici OECD-a,
 5. dionice kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj, državi članici odnosno državi članici OECD-a, ako je njihov izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici odnosno državi članici OECD-a;
 6. udjele otvorenih investicijskih fondova koji su registrirani u Republici Hrvatskoj, državi članici odnosno državi članici OECD-a;
 7. dionice zatvorenih investicijskih fondova koji su registrirani u Republici Hrvatskoj, državi članici odnosno državi članici OECD-a;
 8. ulaganja u depozite, potvrde o ulozima ili repo poslove kod banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici odnosno državi članici OECD-a
 9. sredstva na poslovnom računu mirovinskog fonda.
- (2) Imovina mirovinskog fonda može se ulagati i u druge oblike imovine koje s obzirom na sigurnost, isplativost i tržišnost odredi Agencija i za te oblike ulaganja odredi ograničenja."

Članak 32.

Iza članka 69. dodaju se članci 69.a, 69.b i 69.c koji glase:

" Članak 69.a

(1) Imovina mirovinskih fondova može se ulagati u vrijednosne papire iz članka 69. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona bez ograničenja.

(2) Ulaganja imovine mirovinskih fondova ne smiju prelaziti sljedeća ograničenja:

1. ulaganja u vrijednosne papire iz članka 69. stavka 1. točaka 3. i 4. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 30% imovine mirovinskog fonda,
2. ulaganja u dionice iz članka 69. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 30% imovine mirovinskog fonda,
3. ulaganja u udjele otvorenih i dionice zatvorenih investicijskih fondova iz članka 69. stavka 1. točaka 6. i 7. ovoga Zakona istog izdavatelja ne smiju prelaziti 5%, a zajedno 30% imovine mirovinskog fonda,
4. ulaganja u depozite, potvrde o ulozima ili repo poslove iz članka 69. stavka 1. točke 8. ovog Zakona jednom zajmoprimcu ne smiju prelaziti 2,5% a zajedno ne smiju prelaziti 20% imovine mirovinskog fonda,
5. ulaganja u sredstva iz članka 69. stavka 1. točke 9. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 5% imovine mirovinskog fonda.

(3) Agencija propisuje ograničenja ulaganja u pojedine oblike imovine mirovinskog fonda uzimajući u obzir bonitet vrijednosnog papira, njegovog izdavatelja, države članice sjedišta izdavatelja odnosno države članice na čijem se organiziranom tržištu trguje vrijednosnim papirom.

(4) Iznimno od odredbi stavka 1. i 2. ovoga članka, u slučaju značajnog poremećaja na tržištu vrijednosnih papira koji bi ugrožavao vrijednost imovine mirovinskog fonda, Agencija uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske može zabraniti ili ograničiti ulaganja u pojedine oblike imovine.

Članak 69.b

(1) Imovina mirovinskog fonda mora se ulagati na način da bude usklađena zbog rizika i eventualnih gubitaka zbog promjene kamatnih stopa, tečajeva stranih valuta odnosno drugih tržišnih rizika sa obvezama mirovinskog fonda.

(2) Imovina mirovinskog fonda mora se ulagati na način da se uzima u obzir dospijeće obveza mirovinskog fonda.

(3) Imovina mirovinskog fonda mora se ulagati na način da bude valutno usklađena s obvezama mirovinskog fonda, s tim da se najviše 30% imovine mirovinskog fonda može ulagati u imovinu koja je nominirana na valutu različitu od valute na koju glase obveze mirovinskog fonda.

Članak 69.c

(1) Kod ulaganja imovine mirovinskih fondova mogu se upotrebljavati terminski ugovori, opcije i ostali izvedene financijske instrumente samo radi zaštite imovine mirovinskog fonda uz uvjet da ukupna izloženost ne smije biti veća od neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda.

(2) Društvo za upravljanje mirovinskim fondom dužno je o upotrebi izvedenih financijskih instrumenata obavještavati Agenciju."

Članak 33.

Članak 71. briše se.

Članak 34.

U članku 73. stavku 1. iza podstavka 2. dodaje se novi podstavak koji glasi:
"- prelaska u nižu kotaciju na burzi ili izlaska iz organiziranog tržišta,"

Članak 35.

U članku 74. iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

"(2) Neovisno od stavka 1. ovoga članka mirovinsko društvo može s povezanim osobama poduzimati transakcije i poslove utvrđene stavkom 1. ovoga članka uz uvjet da o takvim transakcijama obavijesti Agenciju.

(3) Agencija može, kada to smatra potrebnim, a posebno radi zaštite imovinskih interesa članova mirovinskog fonda, zabraniti transakcije mirovinskom društvu uz posredovanje povezane osobe, na određeno vrijeme ili trajno na neodređeno vrijeme."

Članak 36.

Iza članka 74. dodaje se članak 74.a koji glasi:

„Članak 74.a

(1) Mirovinsko društvo ne može bez prethodne suglasnosti Agencije sklapati ugovore o zajedničkom financijskom djelovanju sa svojim osnivačem, povezanim osobama osnivača, financijskom grupom, koncernom ili holdingom osnivača.

(2) Ugovori sklopljeni bez prethodne suglasnosti Agencije su ništavni.“

Članak 37.

U članku 79. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

"(3) Dobrovoljno mirovinsko društvo koje upravlja zatvorenim dobrovoljnim mirovinskim fondom može izabrati banku skrbnika čije je sjedište u državi članici."

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 38.

U članku 81. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Banka skrbnik je dužna imovinu mirovinskog fonda evidentirati i voditi na posebnim računima u svojim knjigama."

Članak 39.

U članku 86. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Središnji registar osiguranika obavlja poslove:

- prikupljanja i kontrole podataka po osiguranicima za obvezna mirovinska osiguranja,
- evidentiranja uplaćenih doprinosa od obveznika plaćanja i njihovo povezivanje s pripadajućim podacima o obračunatim doprinosima,
- prosljeđivanje sredstava zakonskim primateljima,
- obračunavanje naknada i njihovog prosljeđivanja u obvezno mirovinsko društvo,
- preračun uplaćenih doprinosa u obračunske jedinice,
- vođenja osobnih računa članova obveznih mirovinskih fondova,
- vođenja privremenog računa,
- davanje suglasnosti za povrat / preknjiženje sredstava,
- izrade statističkih i drugih izvješća o članstvu te o obračunanim, plaćenim i raspoređenim doprinosima za potrebe Agencije, mirovinskih društava i banaka skrbnika,
- izvješćivanja obveznika obračunavanja doprinosa, na njihov zahtjev, o osiguranicima iz članka 40. stavka 2. ovoga Zakona koji su se po svom izboru osigurali na temelju individualne kapitalizirane štednje u obveznom mirovinskom fondu,
- druge poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom."

Članak 40.

U članku 88. stavku 2. točka 4. briše se, a točka 5. postaje točka 4.

Članak 41.

Članak 89. briše se.

Članak 42.

U članku 94. stavku 1. točki 3. brojka „5 %“ zamjenjuje se brojkom „10 %“.

Članak 43.

U članku 104. stavku 2. iza riječi „davanje“ umjesto zareza stavlja se točka i riječi „u skladu s posebnim mirovinskim programom.“ brišu se.

Članak 44.

U glavi XV. u naslovu riječi "i programi" brišu se.

Članak 45.

U članku 105. stavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

„(4) Dobrovoljni mirovinski fond može biti fond otvorene naravi (otvoreni mirovinski fond) u kojem slučaju prihvaća zahtjeve za članstvo od bilo koje osobe koja ima interes za učlanjenje u otvoreni mirovinski fond.

(5) Dobrovoljni mirovinski fond može biti i zatvorene naravi (zatvoreni mirovinski fond), u kojem slučaju prihvaća zahtjeve za članstvo od osoba koje su zaposlene kod poslodavaca, ili su članovi sindikata ili članovi udruge samostalnih djelatnosti.“

Članak 46.

U dosadašnjem članku 107. koji postaje članak 106. u stavku 1. riječi „na temelju dobrovoljnog mirovinskog programa koji nudi mirovinsko osiguravajuće društvo“ brišu se.

Članak 47.

Iza članka 106. dodaje se podnaslov „ a) Otvoreni mirovinski fondovi“

Članak 48.

U dosadašnjem članku 106. koji postaje članak 107. stavku 1. i 2. riječi „dobrovoljni mirovinski fond“ zamjenjuju se riječima „otvoreni mirovinski fond“ u odgovarajućem padežu.

Članak 49.

Članak 108. mijenja se i glasi:

„(1) Otvoreni mirovinski fond može osnovati dobrovoljno mirovinsko društvo.

(2) Otvorenim mirovinskim fondom upravlja dobrovoljno mirovinsko društvo u skladu s odredbama ovoga Zakona.“

Članak 50.

Članak 109. mijenja se i glasi:

„(1) Članstvo u otvorenom mirovinskom fondu uspostavlja se zaključivanjem ugovora s odabranim dobrovoljnim mirovinskim društvom i otvaranjem osobnog računa u otvorenom mirovinskom fondu.

(2) Članstvo u otvorenom mirovinskom fondu otpočinje prvom uplatom u fond, što se smatra prihvatanjem ponude prema zaključenom ugovoru s odabranim dobrovoljnim mirovinskim društvom.

(3) Ako član otvorenog mirovinskog fonda prestane uplaćivati doprinose i dalje ostaje član toga fonda.“

Članak 51.

Članak 110. mijenja se i glasi:

„Član otvorenog mirovinskog fonda može se povući iz članstva u tom fondu u skladu s ugovorom iz članka 109. stavka 1. ovoga Zakona.“

Članak 52.

Iza članka 111. dodaje se podnaslov „b) Zatvoreni mirovinski fondovi“ i članak 111.a koji glasi:

„Članak 111.a

(1) Zatvoreni mirovinski fond može se osnovati odlukom njegovog pokrovitelja, kolektivnim ugovorom ili statutom.

(2) Statutom se, u skladu sa zakonom, pobliže uređuje članstvo u zatvorenom mirovinskom fondu, osigurani rizici, način financiranja i ostali uvjeti povezani s osnivanjem i poslovanjem fonda.

(3) Zatvoreni mirovinski fond može prihvatiti zahtjeve za članstvo sljedećih osoba:

- radnika zaposlenih kod poslodavca koji je pokrovitelj mirovinskog fonda,
- članova sindikata koji je pokrovitelj mirovinskog fonda,
- članova udruge samostalnih djelatnosti koja je pokrovitelj mirovinskog fonda.

(4) Članstvo u zatvorenom mirovinskom fondu uspostavlja se prihvatanjem statuta i informativnog prospekta, te prvom uplatom u fond.

(5) Član se može povući iz zatvorenog mirovinskog fonda u slučaju prestanka okolnosti iz stavka 3. ovoga članka, a u skladu sa statutom.

(6) U slučaju prestanka članstva u zatvorenom mirovinskom fondu, član fonda može, na temelju uplaćenih doprinosa do dana prestanka članstva, ostvariti pravo iz dodatnog mirovinskog osiguranja u skladu sa statutom i zakonom.

(7) Primjena statuta ne smije, izravno ili neizravno uzrokovati nejednakost u pravu na i iz dodatnog mirovinskog osiguranja, koja bi bila zasnovana na spolnoj razlici.

(8) Nejednakost iz stavka 7. ovoga članka, osobito se odnosi na:

- stjecanje svojstva člana fonda,
- obveznost ili dobrovoljnost osiguranja,
- različite uvjete za pristup dodatnom mirovinskom osiguranju,
- različite uvjete razdoblja osiguranja za ostvarivanje prava,
- različite uvjete prekida trajanja osiguranja u pogledu čuvanja ili korištenja prava prema ovome Zakonu, u slučaju porođnog dopusta ili odgoja djece,

- određivanje različitih uvjeta ili odredaba koje se primjenjuju samo na članove fonda istoga spola u pogledu očekivanih prava, po prestanku članstva u fondu“.

Članak 53.

U članku 113. stavku 1. i 2. riječi „dobrovoljni/dobrovoljnom“ zamjenjuju se riječima „zatvoreni/zatvorenom“.

Članak 54.

U članku 114. riječ „dobrovoljnog“ zamjenjuje se riječju „zatvorenog“.

Članak 55.

Iza članka 114. dodaju se članci 114.a, 114.b i 114.c koji glase:

„Članak 114.a

(1) Pokrovitelj zatvorenog mirovinskog fonda obvezan je za članove fonda u cijelosti ili djelomično obavljati uplate u fond na njihove osobne račune.

(2) Pokrovitelj obavlja uplate i u zatvoreni mirovinski fond u državi članici.

Članak 114.b

(1) Radniku koji je izaslan na rad u drugu državu, ne prestaje članstvo u zatvorenom mirovinskom fondu i poslodavac je dužan osigurati nastavak uplate doprinosa na njegov osobni račun.

(2) U slučaju izaslanja radnika na rad u drugu državu članicu, poslodavac je dužan osigurati nastavak uplate doprinosa na njegov osobni račun, ili osigurati uplatu doprinosa u dodatnom mirovinskom osiguranju države članice.

Članak 114.c

(1) Pokrovitelj zatvorenog mirovinskog fonda i mirovinsko društvo koje njime upravlja dužni su informirati članove, odnosno potencijalne članove o mogućnostima koje im pruža članstvo u fondu i obavijestiti ih o njihovim pravima i obvezama koje proizlaze iz članstva.

(2) Pokrovitelj zatvorenog mirovinskog fonda i mirovinsko društvo iz stavka 1. ovoga članka dužni su članovima zatvorenog mirovinskog fonda na njihov zahtjev:

- pružiti opće informacije o mogućnostima za ostvarivanje prava iz dodatnog mirovinskog osiguranja koje oni provode,
- jednom godišnje pružiti informaciju o mirovinskom fondu, mirovinskom društvu i banci skrbniku,
- jednom godišnje obavještavati o ostalim podacima od interesa za provedbu dodatnog mirovinskog osiguranja (stanje portfelja fonda i struktura njegove imovine, promjena politike ulaganja imovine i dr.).

(3) Pokrovitelj zatvorenog mirovinskog fonda i mirovinsko društvo iz stavka 1. ovoga članka dužni su, u slučaju odlaska člana fonda na rad u drugu državu, informirati ga o pravima na temelju dotadašnjeg članstva.

(4) Informacije iz stavka 1. do 3. ovoga članka predstavljaju obvezni sadržaj informativnog prospekta.

(5) Agencija propisuje i odobrava sadržaj i oblik informativnog prospekta zatvorenog mirovinskog fonda, te odobrava svaku njegovu naknadnu izmjenu.“

Članak 56.

Iza članka 114.c dodaje se podnaslov koji glasi: „c) Zajedničke odredbe“

Članak 57.

U članku 116. iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

„(2) Pravo na poticajna sredstva iz stavka 1. ovoga članka ima svaki član dobrovoljnog mirovinskog fonda koji ima prebivalište u Republici Hrvatskoj.

(3) Pravo na poticajna sredstva iz stavka 1. ovoga članka ima i svaki član dobrovoljnog mirovinskog fonda koji ima prebivalište u nekoj od država članica i koji je u Republici Hrvatskoj osiguran u obveznom mirovinskom osiguranju.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 4. “

Članak 58.

U članku 121. dodaju se stavci 2.,3. i 4. koji glase:

„(2) U slučaju istodobnog članstva u više dobrovoljnih mirovinskih fondova i ostvarivanja prava za poticajnim sredstvima iz stavka 1. ovoga članka, član fonda obvezan je u roku 30 dana od dana primitka obavijesti o potrebi izjašnjenja o odabiru fonda, izvijestiti mirovinsko društvo u korist kojeg računa u fondu želi ostvariti upis poticajnih sredstava.

(3) Ako član fonda ne izvrši odabir fonda u roku iz stavka 2. ovoga članka, poticajna sredstva iz stavka 1. ovoga članka odobrit će se dobrovoljnom mirovinskom fondu u kojem je uplaćen najveći iznos godišnjeg mirovinskog doprinosa za koji se traže poticajna sredstva.

(4) O odabiru fonda za korištenje poticajnih sredstava, mirovinsko društvo dužno je izvijestiti Ministarstvo financija.“

Članak 59.

Iza članka 121. dodaje se članak 121.a koji glasi:

„Članak 121.a

U svezi ostvarivanja prava na temelju ovoga Zakona sudska zaštita može se ostvariti pred redovnim sudom Republike Hrvatske, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.“

Članak 60.

U članku 122. u stavku 1. iza točke 10. dodaju se nove točke 11. i 12. koje glase:

„11.ako obavlja transakcije uz posredovanje povezane osobe protivno članku 74. stavku 3. ovoga Zakona,

12. ako sklopi ugovor protivno članku 74.a ovoga Zakona,“.

Dosadašnje točke 11. do 19. postaju točke 13. do 21.

U stavku 4. brojke „12., 13. i 14.“ zamjenjuju se brojkama „14., 15. i 16.“

Članak 61.

Iza članka 124. dodaje se novi članak 124.a koji glasi:

- „ (1) Za prekršaje propisane ovim Zakonom zastara nastupa:
- za pokretanje prekršajnog postupka u roku od 3 godine od dana počinjenja prekršaja,
 - za izvršenje izrečenih prekršajnih sankcija u roku od 2 godine od pravomoćnosti rješenja
- (2) Zastara se prekida svakom radnjom nadležnog tijela ali nastupa u svakom slučaju kad protekne dvostruko vrijeme od onog koje je predviđeno u stavku 1. ovoga članka.“

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 62.

Do dana stupanja na snagu članka 45. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe članka 105. stavka 4. i 5. Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Narodne novine“ broj 49/99, 63/00, 103/03 i 177/04).

Članak 63.

(1) Do dana pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju imovina obveznog fonda mora se ulagati u vrijednosne papire čiji je izdavatelj Republika Hrvatska odnosno Hrvatska narodna banka najmanje do 50 % imovine obveznog fonda.

(2) Do dana pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju imovina obveznog fonda može se ulagati u oblike imovine država članica i država članica OECD-a najviše do 20% imovine obveznog fonda.

(3) Do dana pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju imovina obveznog fonda može se ulagati u oblike imovine država članica i država članica OECD-a najviše do 25% imovine dobrovoljnog fonda.

Članak 64.

Član dobrovoljnog mirovinskog fonda koji ima prebivalište u nekoj od država članica i koji je u Republici Hrvatskoj osiguran u obveznom mirovinskom osiguranju može ostvariti pravo na poticajna sredstva danom pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo u Europskoj uniji.

Članak 65.

Agencija će u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise za provedbu ovoga Zakona, kada je za to ovlaštena ovim Zakonom.

Članak 66.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izradi pročišćeni tekst Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Članak 67.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, s tim da: odredba članka 6. stavka 4. i 5. iz članka 3. ovoga Zakona; odredba članka 69.b stavka 3. iz članka 32. ovoga Zakona; odredba članka 79. stavka 3. iz članka 37. ovoga Zakona; odredba članka 105. stavka 4. i 5. iz članka 45. ovoga Zakona; odredbe članka 114.a stavka 2. i 114.b stavka 2. iz članka 55. ovoga Zakona i odredba članka 116. stavka 2. i 3. iz članka 57. ovoga Zakona, stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo u Europskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBVEZNIM I DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDovima

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje i dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje uređeni su Zakonom o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Narodne novine“ broj 49/99, 63/00, 103/03 i 177/04) i Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje („Narodne novine“ broj 106/99 i 63/00) i propisima za njihovu primjenu.

Zakon o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima stupio je na snagu 28. svibnja 1999. s primjenom od 1. siječnja 2002. s izmjenama i dopunama Zakona koje su donesene 2003. i 2004. godine. Dosadašnja primjena Zakona pokazala je održivost sustavnih rješenja ali i potrebu da se pojedini instituti preurede i prilagode prirodi kapitaliziranog mirovinskog osiguranja kakvo je ustanovljeno u Hrvatskoj, te uvjetima društvenog i gospodarskog razvoja zemlje.

Petogodišnja primjena Zakona ukazala je na potrebu da se pojedine odredbe preurede kako bi se postigla veća preciznost, a tim i bolja provedivost u praksi. Predložene izmjene i dopune Zakona neophodne su i radi usklađivanja s propisima koji se u dijelovima svoje materije odnose na ovaj mirovinski sustav kao npr. Zakon o računovodstvu („Narodne novine“ broj 146/05), Zakon o investicijskim fondovima („Narodne novine“ broj 150/05), Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja („Narodne novine“ broj 177/04), Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“ broj 140/05).

Također predložene izmjene i dopune Zakona vezane su za usklađivanje s europskom pravnom stečevinom. Radi se o Direktivama Europske unije koje reguliraju područje financijskih usluga, slobodu kretanja kapitala, ekonomsku i monetarnu politiku i slobodu kretanja radnika. Na taj način osigurava se implementacija europske pravne stečevine u hrvatsko zakonodavstvo, kao i prilagodba hrvatskog zakonodavstva za primjenu istog.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Konačnim prijedlogom zakona od osnovnih pitanja uređuje se sljedeće:

- ublažavaju se uvjeti za osnivanje mirovinskih fondova na način da se ukida najmanji broj članova koje bi morao imati pojedini fond,
- redefinira se pojam povezane osobe tako da se sužava ograničenje koje diktira postojanje povezane osobe, sukladno europskim propisima u području osiguranja i investicijskih fondova,
- uređuje se lakši i efikasniji prijelaz člana fonda iz jednog obveznog u drugi obvezni fond,
- primjerenije se uređuje pitanje zajamčenog prinosa za članove obveznog fonda,
- proširuje se mogućnost ulaganja imovine obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova u određene vrste imovine u koje do sada nije moguće ulagati te su povećane mogućnosti ulaganja u imovinu izvan Republike Hrvatske,

- sukladno europskom zakonodavstvu koje regulira područje slobode kretanja radnika, danom pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo u Europsku uniju, kao uvjet za članstvo u dobrovoljni mirovinski fond, ukida se svim osobama prebivalište u Republici Hrvatskoj;

- održava se i nadalje članovima dobrovoljnog mirovinskog fonda pravo na poticajna sredstva iz državnog proračuna pod uvjetom da član dobrovoljnog mirovinskog fonda ima prebivalište u Republici Hrvatskoj, a ukoliko ima prebivalište u nekoj od država članica da je osiguran u obveznom mirovinskom osiguranju u Republici Hrvatskoj,

- uređuje se postupanje u slučaju izračuna invalidske mirovine, odnosno obiteljske mirovine nakon smrti osiguranika, kada se za izračun dodaje staž jer je uzrok invalidnosti odnosno jer je uzrok smrti ozljeda na radu odnosno profesionalna bolest. Predlaže se da se za ovaj staž odredi osnovna mirovina,

- nadležnost Središnjeg registra osiguranika izmijenjena je, odnosno usklađena je s izmjenama Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005.,

- preciznije se veže uspostavljanje članstva u dobrovoljnom mirovinskom fondu s prvom uplatom doprinosa,

- u dijelu Zakona koji se odnosi na zatvorene dobrovoljne mirovinske fondove osigurava se prekogranična uplata doprinosa u cilju omogućavanja nesmetanog korištenja slobode kretanja radnika i samostalnih djelatnika unutar država članica, zatim uvode se odredbe koje uređuju položaj radnika izaslanih u drugu državu i posebno u državu članicu, te način informiranja članova zatvorenog mirovinskog fonda i potencijalnih članova o pravima i obvezama koje proizlaze iz članstva,

- precizno se uređuje pitanje zabrane izravne i neizravne diskriminacije po spolu u skladu s europskom direktivom o jednakosti postupanja prema muškarcima i ženama u strukovnim sustavima socijalnog osiguranja,

- preciziran je i racionaliziran postupak ostvarivanja poticajnih sredstava iz državnog proračuna za osobe koje su učlanjene u više dobrovoljnih mirovinskih fondova,

- predlaže se definicija novih zakonskih izraza („država članica EU“, „osoba države članice“ i sl. te definicije izraza „osobni račun“ i „privremeni račun“) kako bi se značenjem ovih izraza poboljšala sigurnost članova mirovinskih fondova.

III. OBJAŠNJENJE ODREDABA KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBVEZNIM I DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA

Uz članak 1.

Zakonom o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga («Narodne novine», broj 140/05), uspostavljena je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, koja je, na temelju članka 23. – 27. toga Zakona, od 1. siječnja 2006. zamijenila dotadašnju Agenciju za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja i preuzela obavljanje njezinih poslova. U cijelom tekstu važećeg Zakona naziv „Agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja“ zamijenjen je nazivom „Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga“. Stoga, dio odredbe članka 1. važećeg Zakona koja govori o „osnivanju Agencije za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja“ treba brisati jer je odredba pogrešna i pravno zbunjujućeg sadržaja.

Uz članak 2.

Tijekom primjene Zakona uočeno je da u njegovom članku 2. nema definicije pojmova osobnog računa, privremenog računa, kao i niza drugih pojmova u provedbi obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, koji su osnovni i neophodni elementi provedbe toga osiguranja i uređivanja opsega budućih davanja osiguranika u pojedinim slučajevima. Stoga je, u cilju postizanja pravne i financijske sigurnosti, potrebno unijeti, definicije tih pojmova.

Institut povezanih osoba nužno je zadržati u Zakonu kako bi se spriječio dominantni utjecaj financijskih konglomerata, ili jedne financijske grupe, ili određene banke. Kako su financijske grupe ili šire financijski konglomerati vlasnički povezani preko više razina -osnivači, vlasnici osnivača i tako dalje, odredbom točke 15. želi se spriječiti razvijanje oligopola među mirovinskim fondovima.

Kako i europski propisi o povezanim osobama u području osiguranja i investicijskih fondova propisuju limite za povezane osobe (ili osnivače odnosno vlasnike) do 10% posjedovanja dionica ili vlasničkih udjela odnosno prava u odlučivanju, prijedlog je da se i u ovom Zakonu propiše taj limit. Razlozi koji idu tome u prilog su sljedeći:

- mirovinski su fondovi po svojoj naravi investicijski fondovi,
- institucionalni su ulagatelji na tržištima kapitala kao i investicijski fondovi i osiguravajuća društva (članak 2. stavak 1. točka 9. Zakona o tržištu vrijednosnih papira)
- od 1. siječnja 2006. djeluje Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, pa je jednoobraznost zakonskih rješenja jedan od njenih ciljeva u srednjoročnom razdoblju.

Zbog nemogućnosti praćenja cjelokupne vlasničke povezanosti subjekata, predlaže se kontrola vlasničke, dioničke ili upravljačke povezanosti do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji (osnivač mirovinskog društva, dioničar ili vlasnik udjela odnosno nositelj upravljačkih prava u osnivaču i dioničar) što je dosad bilo jedino moguće tijekom nadzora.

Predloženom dopunom dosadašnje točke 13., izričitom odredbom se izuzima Republika Hrvatska iz kruga povezanih osoba. Naime, za razliku od drugih pravnih ili fizičkih osoba, kod kojih, kao povezanih osoba, može doći do sukoba interesa, pa se opravdano zakonom zabranjuje da sudjeluju u određenim radnjama, Republiku Hrvatsku se ipak ne može tretirati kao povezanu osobu.

Osim toga, uočeno je da u Zakonu nedostaje definicija pojma povezanosti kod povezanih osoba. U tu svrhu, predlaže se nova točka 16. prema kojoj se pod povezanošću smatra, kao što je uobičajeno u poslovanju, povezanost do četvrtog povezanog subjekta koji se nalazi u nizu povezanosti, što zadovoljava i potrebe ovoga Zakona.

U članku 2. dodaju se nove točke 19., 20., 21. i 22. kojima se Zakon usklađuje s Direktivom 2003/41/EZ o djelatnostima i nadzoru ustanova strukovne mirovine od 23. rujna 2003. Nadalje definiraju se redom: država članica EU, osoba države članice koja znači fizičku ili pravnu osobu s prebivalištem ili sjedištem na području države članice; dobrovoljno mirovinsko društvo u državi članici i dobrovoljni mirovinski fond kojim takvo društvo upravlja.

Predložena izmjena dosadašnje točke 16. koja postaje točkom 23. temelji se na istim razlozima kao i predložena izmjena u članku 1. ovoga Konačnog prijedloga zakona. Naime, puni naziv Agencije sada nema u važećem Zakonu (već u posebnom Zakonu o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga) pa je taj pojam odnosno naziv neophodno ugraditi kako bi se olakšala primjena Zakona u praksi i pravna sigurnost osiguranika članova mirovinskih fondova.

Predloženim stavkom 2. ovaj se Zakon usklađuje s Direktivom 98/49/EZ Europske unije o očuvanju prava na dodatnu mirovinu radnika i samostalnih djelatnika koji se kreću unutar Zajednice, od 29. lipnja 1998., koja se odnosi na aktivnosti strukovnog mirovinskog osiguranja, što u hrvatskom mirovinskom sustavu znači da se odnosi na dobrovoljne

zatvorene mirovinske fondove. Radi toga, a shodno odredbama iz te Direktive, u ovome dijelu Zakona unose se određeni pojmovi, čija primjena će u ovome Zakonu biti ograničena na dio dobrovoljnog mirovinskog sustava, a obuhvaćaju:

- pojam dodatnog mirovinskog sustava,
- pojam dodatne mirovine,
- pojam prava na mirovinu i ostvarenog prava na mirovinu iz ovoga dijela,
- pojam doprinosa, i
- pojam izaslanog radnika.

Uz članak 3.

Radi eliminiranja mogućih nedoumica o broju dobrovoljnih mirovinskih fondova kojima može upravljati jedno dobrovoljno mirovinsko društvo, u novome stavku 3. članka 6. Zakona predlaže se odredba kojom se izričito propisuje ono što do sada nije bilo precizno uređeno ovim Zakonom, a to je, da jedno dobrovoljno mirovinsko društvo (za razliku od obveznog društva) može upravljati s više dobrovoljnih mirovinskih fondova.

Predložene dopune članka 6. Zakona novim stavcima 4. i 5. zasnivaju se na Direktivi 2003/41/EZ, kojom se omogućuju prekogranične djelatnosti u odnosu na osnivanje i upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima na području država EU.

Uz članak 4.

Kako je u članku 14. važećeg Zakona potrebno unijeti nekoliko izmjena, predlaže se redefinirati cjelokupnu odredbu članka 14. U odnosu na novopredloženi stavak 2., iako je takva odredba već sadržana u statutima društava, kako se radi o financijskoj i povjereničkoj instituciji, smatralo se potrebnim i Zakonom propisati takvu obvezu. Identične odredbe imaju i zakoni o osiguranju i investicijskim fondovima.

U odnosu na predloženi stavak 3. u praksi se pokazalo da je prokurist preuzimao ovlasti uprave što prema Zakonu o trgovačkim društvima nije dopušteno jer je on samo punomoćnik društva, a uprava je odgovorna za poslovanje društva.

U svezi predloženog brisanja dosadašnjeg stavka 5. valja napomenuti da se u praksi obnavljanje licence svelo samo na formu ili pohađanje domaćih i međunarodnih seminara. Stoga se predlaže ostaviti provedbenom aktu Agencije propisivanje roka za važenje licence. Kako Agencija vrši nadzor i tržišta kapitala za osobe koje se javljaju na tržištu kao posrednici (brokeri) ili investicijski savjetnici, propisana je mogućnost oduzimanja dozvole zbog povrede Zakona pa je trebalo osim popunjavanja pravne praznine i dosljedne primjene načela zakonitosti, ujednačiti i kriterije.

Dosadašnja praksa je pokazala nedoumice glede primjene sadašnje odredbe prema kojoj u mirovinskom društvu treba biti zaposlen analitičar i računovođa, pa tu odredbu treba precizirati posebno u odnosu na obvezu mirovinskog društva da mora imati računovodstveni odjel radi vođenja računovodstva mirovinskog fonda kojim upravlja.

Uz članak 5.

Dosadašnjom odredbom članka 15. stavka 2. koja je apsolutno ograničavala članstvo u nadzornom odboru mirovinskog društva na osobe koje nisu članovi niti jednog drugog nadzornog odbora, bilo je onemogućeno popunjavanje tih tijela članstvom odgovarajuće i uobičajene strukture. Stoga se, na prijedlog Udruge društava za upravljanje mirovinskim fondovima, predlaže brisanje ove odredbe i njezino dovođenje u sklad sa Zakonom o trgovačkim društvima. Valja napomenuti da u istome članku ostaju ograničenja iz stavka 1. koja su potrebna za sprečavanje sukoba interesa i ograničenja iz dosadašnjeg stavka 3. koja su dostatna za osiguravanje da u tijelima upravljanja mirovinskim društvom budu osobe čiji dosadašnji rad jamči zakonito poslovanje toga društva i mirovinskog fonda.

Uz članak 6.

Izmjena ove odredbe sadržana je u nomotehničkom usklađivanju sukladno izmjenama članka 15. Zakona (članak 5. Konačnog prijedloga).

Uz članak 7.

Procjena dinamike upisa broja članova može se odnositi samo na članove obveznog mirovinskog fonda. Nema potrebe propisivati procjenu za dobrovoljne, a posebno zatvorene dobrovoljne mirovinske fondove.

Uz članak 8.

Dosadašnjim odredbama važećeg Zakona nije jasno propisana obveza mirovinskih društava u traženju prethodne suglasnosti Agencije za svaku promjenu u temeljnom kapitalu, vlasničkoj i upravljačkoj strukturi, kao i svakoj drugoj statusnoj promjeni, prije upisa u sudski registar. Stoga se predlaže dopuna Zakona novim člankom 27.a, kojim se popunjava ova praznina u Zakonu.

Uz članak 9.

Kako je predloženo brisanje odredbe članka 36. važećeg Zakona, s obzirom da više nije potrebno dalje zadržavati cenzus broja članova mirovinskog fonda, bilo je potrebno brisati odredbu točke 3. članka 31. o oduzimanju odobrenja za rad mirovinskom društvu u slučaju pada broja članova ispod propisanog cenzusa.

Uz članak 10.

Odredba članka 36. koju se predlaže brisati, predstavlja ograničenje u smislu slobode kretanja kapitala i protivna je pravnoj stečevini Europske unije, te ograničava penetraciju tržišta, odnosno u neravnopravan položaj dovodi nova mirovinska društva u odnosu na ona osnovana u trenutku otpočinjanja mirovinske reforme kada je postojao broj od milijun članova. Naime, mirovinski fond predstavlja imovinu njegovih članova i nije primjereno uvoditi bilo kakve restrikcije u pogledu ograničavanja slobode izbora pojedinog člana i slobode poduzetništva.

Važećim Zakonom utvrđeni su uvjeti poslovanja mirovinskog društva, visina potrebnog temeljnog kapitala, iznos jamstvenog pologa, pravila upravljanja rizicima i državne garancije čime se postiže financijska stabilnost mirovinskog društva za upravljanje imovinom fonda i zaštita interesa njegovih članova, a sam broj članova nema poseban značaj i dosadašnja provedba sustava pokazuje da zadržavanje cenzusa broja članova nije prihvatljivo.

Ocjenjuje se da broj članova pojedinog mirovinskog društva mora biti zavisan isključivo od poslovne politike i odluke osnivača mirovinskog društva u smislu slobode poduzetništva, a ne predmet uređenja zakonom.

Posljedice koje će u primjeni ovoga Zakona proizaći, ukoliko se odredba važećeg Zakona o broju članova ne ukine ovim Prijedlogom zakona, očitovati će se u onemogućavanju osnivanja novih mirovinskih društava, te različitom pristupu i tretmanu osnivača iz Republike Hrvatske i država članica Europske unije, jer nije moguće u dvije godine prikupiti pedeset tisuća članova.

Uz članak 11.

Dosadašnja praksa pokazala je suvišnim, nepotrebnim a i upitnim određivanje opsega novčanih depozita mirovinskog fonda u njegovom statutu. Naime, radi se o materiji koja je uređena ovim Zakonom, u sklopu ograničenja za ulaganja imovine mirovinskih fondova (članak 69. Zakona), a osim toga takve odredbe ne spadaju u statut, kojim se uređuju osnovna pitanja mirovinskog fonda.

Uz članak 12.

Predložena izmjena stavka 4. članka 40. predstavlja usklađivanje sa Zakonom o doprinosima za obvezna osiguranja ("Narodne novine" broj 147/02. i 177/04.). Naime, tim Zakonom, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2003. uređuje se na jedinstven način materija doprinosa za sva obvezna osiguranja, što podrazumijeva vrste doprinosa, obveznike doprinosa, obveznike obračunavanja i plaćanja doprinosa, te stope i osnovice za obračun doprinosa. S obzirom da navedeni propis precizno uređuje cjelokupnu materiju doprinosa, nema potrebe da i ovaj Zakon sadrži odredbe o doprinosima.

Tijekom rasprave o Prijedlogu ovoga zakona u prvom čitanju došla su do izražaja mišljenja da odredbu važećeg članka 40. stavka 7. Zakona, prema kojoj raspored osiguranika koji nisu samostalno izvršili izbor obveznog fonda, obavlja Središnji registar osiguranika po službenoj dužnosti na način da se svakom fondu dodijeli razmjerni broj osoba prema broju članova fonda – ne treba mijenjati. Razlozi za takav pristup sadržani su u stajalištu prema kojem navedena važeća pravna norma članka 40. stavka 7. Zakona predstavlja rješenje zasnovano na tržišnom načelu i načelu konkurentnosti što se ocjenjuje značajnim i valja ga održati. Osiguranik koji s takvim rasporedom nije zadovoljan ima mogućnost kao i ostali osiguranici (članak 43. stavak 2. Zakona) prelaska u drugi obvezni fond.

Uz članke 13. i 14.

Praksa primjene Zakona ukazala je na potrebu detaljnijeg uređivanja postupka promjene obveznog mirovinskog fonda, u slučaju uzastopnih promjena. Predloženi rok od 5 dana, naime, potreban je radi trajanja postupka brisanja članstva u prethodnom mirovinskom fondu i upisa u članstvo novoga fonda, te evidentiranja tih činjenica u Središnjem registru osiguranika. Također se propisuje zabrana promjene fonda nakon izbora mirovinskog osiguravajućeg društva, dakle kada se ugovori isplata mirovine.

Predlaže se izmijeniti formulaciju u stavku 1. članka 44., s obzirom da postupak brisanja članstva u prethodnom fondu i postupak upisa u novi fond ima svoj tijek, dakle traje određeno vrijeme, a ne obavlja se u jednom danu.

Uz članak 15.

Radi zaštite socijalne sigurnosti korisnika invalidske mirovine, u mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti prigodom određivanja visine invalidske mirovine, osiguraniku koji nije navršio 60 godina života dodaje se pridodani staž. Međutim, ukoliko je invalidnost uzrokovana ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću, pri određivanju osobnih bodova osiguranika za određivanje invalidske mirovine, uzimaju se u obzir vrijednosni bodovi najmanje za 40 godina mirovinskog staža.

Važeća odredba članka 47. stavka 3. odnosi se na izračun invalidske mirovine koju u mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti ostvaruju osiguranici koji mirovinu ostvaruju i u mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje, te uređuje postupanje u vezi s izračunom osnovne mirovine u slučaju pridodanog staža, ali ne uređuje postupanje u slučaju staža koji se dodaje za izračun invalidske mirovine kada je uzrok invalidnosti ozljeda na radu ili profesionalna bolest. Stoga se predlaže da se, kao i za pridodani staž, i za ovaj staž odredi osnovna mirovina.

Nadalje, dosadašnja primjena Zakona upućuje na potrebu da se propiše i postupanje sa sredstvima na osobnom računu u slučaju kada član obveznoga mirovinskog fonda ostvari pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad, što važećim Zakonom nije uređeno.

Stoga se za korisnike invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad predlaže odredba o uvjetima pod kojima se mogu koristiti sredstva s osobnog računa.

Uz članak 16.

Važećom odredbom članka 48. uređuje se postupanje u vezi s izračunom obiteljske mirovine kada se ta mirovina ostvaruje u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti i u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje. Ujedno je propisano da se za dio mirovine koja pripada osiguraniku za pridodani staž, određuje osnovna mirovina.

Međutim, nije uređeno postupanje kada se dodaje staž za izračun mirovine, i to:

- u slučaju smrti osiguranika, čija je smrt uzrokovana ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću kada se za određivanje obiteljske mirovine uzimaju osobni bodovi najmanje za 40 godina mirovinskog staža, i
- kada je umrli osiguranik ostvario manje od 21 godinu mirovinskog staža, te se visina obiteljske mirovine određuje na temelju najmanje 21 godine mirovinskog staža.

Stoga se predlaže da se, kao i za pridodani staž, i za ovaj staž odredi osnovna mirovina.

Nadalje, u važećim odredbama Zakona nije propisan način ostvarivanja prava na obiteljsku mirovinu nakon smrti korisnika prijevremene starosne, starosne ili invalidske mirovine zbog opće nesposobnosti za rad kojima se isplaćivala mirovina koja je u dijelu ili u cijelosti određena kao osnovna mirovina, pa se predloženom odredbom kojom se u članak 48. dodaje novi stavak 4. uređuje to pitanje.

Budući da odredbama Zakona nije uređeno postupanje u slučaju smrti člana obveznoga mirovinskog fonda korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad, predloženim odredbama uređuje se pitanje ostvarivanja obiteljske mirovine i raspolaganja sredstvima s osobnog računa umrlog korisnika u slučaju smrti korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad koji je u trenutku smrti bio zaposlen, odnosno obavljao djelatnost na temelju koje je bio obvezno osiguran, te postupanje u slučaju smrti korisnika koji u trenutku smrti nije bio zaposlen odnosno nije bio obvezno osiguran.

Uz članak 17.

Odredbe članka 49. stavka 1. i 2. Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima reguliraju određivanje osnovne mirovine u slučaju ostvarivanja obiteljske mirovine prema Zakonu o mirovinskom osiguranju nakon smrti člana obveznog fonda kada su sredstva s osobnog računa naslijeđena. Navedenim odredbama nisu obuhvaćeni osiguranici koji mirovinu ostvaruju pod povoljnijim uvjetima, odnosno kojima se mirovina određuje na povoljniji način od načina propisanog Zakonom o mirovinskom osiguranju. Stoga se predloženom odredbom uređuje način određivanja naknadno ostvarene obiteljske mirovine u mirovinskom osiguranju generacijske solidarnosti, ako su sredstva s osobnog računa naslijeđena.

Za staž ostvaren do primjene mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, mirovina se određuje kao da je preminuli član obveznog mirovinskog fonda bio osiguran samo u mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti. Dio mirovine koji pripada za staž ostvaren nakon primjene obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje ostvario bi se u smanjenoj svoti.

Naime, 75% od ukupnih doprinosa za mirovinsko osiguranje uplaćuje se u mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (stopa doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti iznosi 15%, a za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje iznosi 5%). Dakle, visina mirovine koja se predlaže za staž ostvaren nakon primjene obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, primjerena je raspodjeli doprinosa između ta dva obvezna mirovinska osiguranja.

Predložena odredba neće se primijeniti u slučaju kada sredstva s osobnog računa nisu naslijeđena do trenutka ostvarivanja prava na obiteljsku mirovinu, jer će u tom slučaju članovi obitelji cijelu mirovinu ostvariti kao da je umrli član obveznog mirovinskog fonda bio osiguran samo u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti, a sredstva s osobnog računa bi se u tom slučaju prenijela Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

Uz članke 18. i 19.

Predloženim izmjenama poboljšao bi se dosadašnji tekst članaka 50. i 52. Zakona i potanje uredile obveze Agencije u postupku evidencije i vrednovanja na osobnim računima članova obveznih mirovinskih fondova.

Uz članke 20. i 21.

Kako su mirovinski fondovi po svojoj prirodi investicijski fondovi, potrebno je ove odredbe uskladiti s odredbama Zakona o investicijskim fondovima. Naime, prema odredbi članka 151. toga Zakona vrijednost imovine zatvorenih i otvorenih investicijskih fondova, te cijenu udjela u otvorenom investicijskom fondu, izračunava društvo za upravljanje. Nadalje, društva za upravljanje investicijskim fondovima su povjereničke (fiducijarne) institucije, koje u svoje ime, a za račun fonda upravljaju njegovom imovinom, pa je opravdano i logično da tu imovinu i vrednuju, ako njome upravljaju.

Pored navedenog, ovom se odredbom pojačava točnost izračuna, jer banka skrbnik naknadno verificira izračun mirovinskog društva, posebice ako imamo u vidu da većina zemalja na ovaj način obavlja izračun neto vrijednosti fonda. U smislu tih izmjena potrebno je isti članak nadopuniti novim stavcima 4. i 5., kojim se obavezuje mirovinsko društvo da o vrijednosti obračunske jedinice izvijesti Središnji registar osiguranika, jer je mirovinsko društvo, kao povjerenička institucija odgovorno za točnost izračuna imovine mirovinskog fonda.

U skladu s predloženim dopunama članka 53. Zakona predlaže se i dopuna članka 55. Zakona na način da se, umjesto „datuma“ utvrđuje rok u kojem je mirovinsko društvo obvezno izvijestiti Agenciju i Središnji registar osiguranika o podacima koji se odnose na vrednovanje imovine mirovinskih fondova.

Uz članak 22.

Odredba članka 56. usklađuje se sa Zakonom o službenoj statistici ("Narodne novine" broj 103/03.), prema kojemu se, u skladu s metodologijom EU, prati kretanje troškova života putem indeksa potrošačkih cijena.

Uz članak 23.

Dosadašnji način aktiviranja garancije nepovoljan je za člana, osobito u slučaju ukoliko bi prinos bio značajnije negativan. Teoretski u slučaju da referentni prinos iznosi -5 postotnih bodova, garancija bi se aktivirala tek u slučaju ako bi pojedini fond imao prinos -15 postotnih bodova, što svakako ne predstavlja adekvatnu garanciju.

Izmjenom načina izračuna referentnog prinosa, omogućavanjem razlike od 6 postotnih bodova, omogućuje se da mirovinski fondovi imaju potrebnu različitost ulaganja imovine, a da se pri tom i zadrži dovoljan stupanj garancije kada su prinosi fondova blizu nule (malo iznad ili ispod nule) jer u tom rasponu prinosa, garancija ima i najveći smisao, a s druge strane i pravovremeno se aktivira čime se ispunjava njena svrha. Ako su prinosi viši od 6 ili 7 postotnih bodova, garancija će se teže aktivirati ali ako su prinosi na toj razini ipak veći, garancija sama po sebi nema smisla, jer je namjera štititi člana kad je prinos oko nule. Također je povećan iznos garancije iz temeljnog kapitala društva do najviše 50% godišnje. Na

kraju, a radi sigurnosti članova fondova, predlaže se uspostavljanje obveze Agencije da na početku godine utvrđuje zajamčeni prinos, na način propisan općim aktom Agencije.

Uz članak 24.

Sadašnji Zakon (članak 59.) nije ni u jednoj odredbi precizirao rokove izrade, dostave i objave financijskih izvješća mirovinskih društava i fondova. Kako su ovo iznimno važne informacije zbog dosljedne provedbe prava na informiranost člana fonda, trebalo je tu obvezu propisati ovim Zakonom.

Uz članak 25. i 26.

Ove odredbe članka 65. i članka 66. Zakona odnose se na marketing obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova, sukladno kojima Agencija odobrava oglase ili promidžbene materijale objavljene od strane ili u ime mirovinskog društva. Navedene izmjene u članku 65. predlažu se radi potrebe usklađivanja stavka 1. sa stavcima 3. i 4. istoga članka, jer Agencija daje suglasnost i na marketing obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova.

Radi izmjene članka 65. potrebno je i odredbu članka 66. uskladiti s prethodnim člankom.

Uz članak 27.

Ovom bi se odredbom izuzele iz kontroliranog marketinga one obavijesti, objave ili pismena koja su po svojoj naravi isključivo činjenične naravi i koje predstavljaju komunikaciju između fonda i člana, odnosno potencijalnog člana, na njegov zahtjev, kao i godišnja poslovna i financijska izvješća koja su obveza društva po drugoj pravnoj osnovi i nisu marketing.

Uz članak 28.

Sukladno člancima 64. i 65. marketing mirovinskih fondova odnosi se i na obvezne i dobrovoljne mirovinske fondove, pa je u tom dijelu članak 67. Zakona potrebno precizirati.

Uz članak 29.

Kako su mirovinska društva fiducijarne institucije koje u svoje ime a za račun mirovinskog fonda ulažu njegovu imovinu, potrebno je pobliže razraditi načela po kojima se ta imovina i ulaže. Ova načela su standardna načela, a njihovo izričito propisivanje ima za cilj prvenstveno zaštitu imovine osiguranika i savjesno poslovanje fond menadžera.

Uz članak 30.

Direktiva 2003/41/EZ nalaže državama članicama propisivanje odredbe prema kojoj sva društva za upravljanje mirovinskim fondovima obuhvaćena Direktivom imaju obvezu revidirati pisanu izjavu o načelima ulaganja svake tri godine ili odmah ako nastanu značajne promjene u investicijskoj politici društva. Kako se Direktiva odnosi samo na zatvorene dobrovoljne mirovinske fondove potrebno je definirati načela posebnom odredbom.

Uz članak 31. i 32.

Predloženim izmjenama članka 69. uređuje se ulaganje obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova u pojedine oblike imovine, a Agencija može prema odredbama ovoga članka pobliže propisati kriterije ulaganja posebno što se tiče ulaganja mirovinskih fondova u udjele ili dionice investicijskih fondova, dok se novim člankom 69.a propisuju ograničenja ulaganja mirovinskih fondova u dopuštene oblike imovine na način da se utvrđuje postotak dozvoljenog ulaganja. Agenciji je, također, dana ovlast (članak 69.a stavak 3.) da pobliže propiše ograničenja ulaganja u pojedine oblike imovine. Ograničenja ulaganja mirovinskih fondova postoje i u važećem Zakonu i ne predstavljaju novinu. Međutim, sukladno preuzetim obvezama u postupku pristupanja Europskoj uniji dana je mogućnost mirovinskim fondovima

da osim u vrijednosne papire Republike Hrvatske i Hrvatske narodne banke, mirovinski fondovi prema ovom Prijedlogu zakona mogu ulagati i u vrijednosne papire država članica i država članica OECD-a što po važećem Zakonu nisu mogle te je to u odnosu na propise s kojima se usklađuje ovaj Zakon predstavljalo neusklađenost.

Odredbama članka 69.b propisuje se način ulaganja u cilju izbjegavanja rizika ulaganja i gubitaka mirovinskih fondova, te je propisano da se imovina mirovinskog fonda mora ulagati na način da se uzima u obzir dospijeće obveza mirovinskog fonda, te da imovina mirovinskog fonda mora biti usklađena s obvezama mirovinskog fonda čija je visina ovisna o promjeni tečajeva stranih valuta najmanje do 70%.

Odredbama članka 69.c dopušta se mirovinskim fondovima ulaganje u izvedene financijske instrumente s ciljem smanjenja rizika ulaganja na financijskom tržištu. Propisana je i obveza društva za upravljanje mirovinskim fondom obavještavati Agenciju o upotrebi izvedenih financijskih instrumenata.

Uz članak 33.

Budući da se predloženim člankom 32. u cijelosti uređuju ograničenja za ulaganje u pojedinu imovinu, predlaže se brisati članak 71.

Uz članak 34.

Proširuju se okolnosti koje mogu biti osnova za slučajeve odstupanja od ograničenja iz članka 32. ovoga Zakona. Takav je slučaj već postojao i objektivno se može ponoviti, pa je potrebno predvidjeti Zakonom.

Uz članak 35.

Dodavanjem predloženog stavka 2. omogućilo bi se trgovanje s povezanim osobama, ali uz obvezno izvještavanje Agencije. Trgovanje s povezanim osobama potrebno je dozvoliti jer je hrvatsko tržište kapitala još uvijek vrlo ograničeno, ne samo po pitanju dostupnih vrijednosnih papira već i po pitanju ugovaranja transakcija s drugim institucionalnim investitorima. Trenutno na hrvatskom tržištu kapitala postoji svega nekoliko velikih banaka i institucionalnih ulagača pa je zbog ograničenja odnosno zabrane trgovanja s povezanim osobama teško održavati zadovoljavajuću razinu likvidnosti fondova koja je propisana zakonskim načelima ulaganja.

Uz članak 36.

Mirovinsko društvo kao fiducijarna institucija mora prvenstveno djelovati u cilju zaštite imovine članova fonda kojim upravlja. Stoga bi bez prethodne provjere ove okolnosti, djelovanje mirovinskog društva sa svojim osnivačem, povezanim osobama osnivača (bankom, investicijskim fondom, brokerskim društvom) ili financijskom grupom osnivača, bilo protivno ili bi moglo biti protivno interesima članova fonda, odnosno motiv bi mogao biti financijski interes grupe a ne fonda, što je protivno i pravnoj prirodi mirovinskog društva kao povjereničke institucije koja djeluje u pravnom prometu za račun članova fonda za naknadu kao i načelima ovog Zakona. Kako je u praksi bilo ovakvih slučajeva, jer su mirovinska društva članovi financijskih grupa osnivača u kojima djeluju i druge financijske institucije, banke, investicijski fondovi i brokeri, bilo je potrebno ovo ograničenje i izričito propisati.

Uz članak 37.

U svrhu omogućavanja prekograničnih djelatnosti i povećavanja konkurencije na tržištima kapitala, Direktiva 2003/41/EZ nalaže državama članicama da se za potrebe skrbništva nad

imovinom zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda omogućiti izbor banke skrbnika sa sjedištem u drugoj državi članici. Stoga se predlaže odgovarajuća dopuna članka 79. Zakona.

Uz članak 38.

Postoje neke vrste imovine koje po svojoj prirodi nisu fizički pohranjene unutar banke skrbnika kao npr. potraživanja, depoziti, derivati, imovina na prijelaznom računu i sl. Stoga je sadašnja odredba "imovina mirovinskog fonda vodi se u banci skrbniku na posebnom računu", tj. samo na jednom računu, u praksi neprovediva. Drugačijom formulacijom ovog stavka ne dira se u samu narav poslova skrbništva nad imovinom fonda nego se ostavlja dovoljno prostora za precizno evidentiranje cjelokupne imovine fonda.

Uz članak 39.

Izmjene u Zakonu o doprinosima za obvezna osiguranja, koje su stupile na snagu 1. siječnja 2005. uvjetovale su promjene u nadležnosti Središnjeg registra osiguranika. Stoga je sadašnju odredbu članka 86. stavka 1. trebalo uskladiti s nastalim izmjenama te ujedno, na jasniji i precizniji način, definirati osnovne grupe poslova koje Središnji registar obavlja za osiguranike, obveznike obračuna i plaćanja doprinosa za obvezna osiguranja, zakonske primatelje sredstava uplaćenih doprinosa, povezane institucije i druge ovlaštene korisnike. Predloženom izmjenom osnovni poslovi su grupirani po srodnosti, imajući pri tom u vidu njihovu prirodu i tijek, te pozicioniranje u okviru jedinstvenog poslovnog procesa.

Uz članak 40.

Sukladno odredbi članka 41. Konačnog prijedloga zakona, prema kojoj se članak 89. Zakona briše, neophodno je brisati i točku 4. stavka 2. članka 88. Zakona.

Uz članak 41.

Predlaže se brisati članak 89. Zakona, jer Središnji registar osiguranika nije ovlašten za praćenje ulaganja imovine obveznih mirovinskih fondova, pa u skladu s tim ne postoji ni obveza dostave takvih informacija od strane obveznih mirovinskih društava propisanih stavcima 1. i 2. ovoga članka.

Uz članak 42.

Predložene izmjene članka 94. stavka 1. točke 3. Zakona sukladne su izmjenama odredbi ovoga Zakona, koje se odnose na limite za povezane osobe (ili osnivače, odnosno vlasnike) od 10% posjedovanja dionica ili vlasničkih udjela odnosno prava u odlučivanju. (Vidi i obrazloženje uz članak 2. ovoga Zakona.)

Uz članak 43. i članak 44.

U odredbi članka 104. stavka 2. briše se dio odredbe koja vezuje isplatu mirovine prema „posebnim mirovinskim programima“, a u naslovu Glave XV brisana je riječ "programi" što je u skladu s izmjenama i dopunama Zakona iz 2003. godine («Narodne novine», broj 103/03), prema kojoj se u fazi akumulacije doprinosa, odnosno u okviru dobrovoljnih mirovinskih fondova više ne provode mirovinski programi.

Uz članak 45.

U postupku pridruživanja Europskoj uniji, u dijelu o pravima građana iz socijalne sigurnosti, u koja spadaju i prava iz mirovinskog osiguranja, Europska komisija je skrenula pozornost na potrebu preispitivanja uvjeta prebivališta radi omogućivanja pristupa pravima. Naime, uvjetovanje pristupa u dobrovoljno mirovinsko osiguranje prebivalištem u neskladu je sa slobodom kretanja radnika koja je jedna od temeljnih sloboda u Europskoj uniji. Stoga se

predlaže izmjena članka 105. Zakona tako što bi se uvjet prebivališta za pristup u dobrovoljno mirovinsko osiguranje ukinuo. Slijedom toga, kao uvjet za pristup u dobrovoljni otvoreni mirovinski fond ostao bi samo interes potencijalnog člana, što je i razumljivo, budući da se radi o dobrovoljnom mirovinskom osiguranju. Uvjet za pristup u dobrovoljni zatvoreni mirovinski fond bio bi, uz interes potencijalnog člana, zaposlenje kod određenog poslodavca, članstvo u određenom sindikatu ili članstvo u udruzi samostalnih djelatnika. Navedeno će, sukladno odredbi članka 67. Konačnog prijedloga Zakona stupiti na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo u EU.

Uz članak 46.

Dosadašnji članak 107. koji postaje članak 106. propisuje uvjete za ostvarivanje prava iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja. S obzirom da se radi o odredbi koja se odnosi na cjelokupan dobrovoljni mirovinski sustav, a da se iza spomenutog članka materija zakona dijeli na dio koji se odnosi na otvorene mirovinske fondove i dio koji se odnosi na zatvorene mirovinske fondove, bilo je potrebno navedeni članak premjestiti među odredbe koje se odnose općenito na dobrovoljne mirovinske fondove. Ujedno je predefinirana odredba sada novog članka 106. na način da je ispušteno ostvarivanje prava pozivom na „dobrovoljne mirovinske programe“, koji u važećem zakonodavstvu nemaju pravnog osnova (vrijedi obrazloženje uz članak 43. i 44. Konačnog prijedloga zakona).

Uz članak 47.

Slijedom toga što se predlaže posebno urediti materiju koja se odnosi na otvorene mirovinske fondove i materiju koja se odnosi na zatvorene mirovinske fondove, iza članka 106. dodaje se podnaslov „Otvoreni mirovinski fondovi“, a dosadašnji članak 106. postaje članak 107., s obzirom da se isti odnosi samo na otvorene mirovinske fondove.

Uz članak 48.

Važeći članak 106. koji postaje člankom 107. uređuje pitanje informiranja članova otvorenog mirovinskog fonda putem informativnog prospekta. Kako se odnosi samo na članove otvorenog mirovinskog fonda, jer je informiranje članova zatvorenog mirovinskog fonda propisano zasebnom odredbom, bilo je potrebno unijeti odgovarajuće izmjene u dosadašnji članak 106.

Uz članak 49.

Članak 108. izmijenjen je na način da je iz članka izuzet stavak 3. koji se odnosi isključivo na zatvoreni mirovinski fond, a tekst stavaka 1. i 2. prilagođeni su na način da se odnose isključivo na otvoreni mirovinski fond.

Uz članak 50.

Da bi se postalo članom otvorenog mirovinskog fonda, moraju biti ispunjena dva uvjeta: prihvrat ponude mirovinskog društva i prva uplata u fond. Kako prva uplata u fond znači i prihvrat ponude ova dva kumulativna uvjeta odvijaju se simultano i uzročno-posljedično su vezani.

Uz članak 51.

Članak 110. predlaže se izmijeniti na način da bude izostavljen stavak 2., koji se odnosi na povlačenje iz članstva člana zatvorenog mirovinskog fonda. Na taj način u članku će ostati regulirana situacija o povlačenju iz članstva člana otvorenog mirovinskog fonda, što je rezultat razdvajanja materije ovoga dijela Zakona na dio koji se odnosi na otvorene i dio koji se odnosi na zatvorene mirovinske fondove.

Uz članak 52.

U ovome dijelu Zakona, kao što je naprijed navedeno, uređuje se poslovanje dobrovoljnih zatvorenih mirovinskih fondova, odvojeno od otvorenih fondova. Sukladno tome, predloženi stavci 1. – 3. novoga članka 111.a Zakona sadržavaju opće uvjete i način organiziranja zatvorenih mirovinskih fondova, prema Direktivi 98/49/EZ o očuvanju prava na dodatnu mirovinu radnika i samostalnih djelatnika koji se kreću unutar Zajednice. Nadalje, novim stavkom 4. uređuje se pristup u članstvo, a stavkom 5. prestanak članstva u zatvorenom mirovinskom fondu, što je do sada bilo uređeno na jednak način za otvorene i zatvorene mirovinske fondove člankom 109. stavkom 3. Zakona.

Predloženim stavkom 6. uređena je mogućnost ostvarivanja prava iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja u slučaju prestanka članstva u zatvorenom mirovinskom fondu, u skladu sa zahtjevima spomenute Direktive 98/49/EZ, koja nalaže državama članicama da poduzmu potrebne mjere radi osiguravanja očuvanja stečenih prava na mirovinu osiguranicima u dodatnom mirovinskom osiguranju za koje se doprinosi više ne plaćaju zbog činjenice prestanka članstva (bilo da se radi o osiguranicima koji su prestali biti članovima zatvorenog mirovinskog fonda radi zaposlenja kod drugog poslodavca u Republici Hrvatskoj, bilo da se radi o osiguranicima koji su napustili državu koristeći se pravom slobode kretanja u EU). Potonje odredbe o tome sadržavali bi opći akti zatvorenih mirovinskih fondova.

Također, u cilju usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije, u predloženim stavicima 7. i 8. unesene su posebne odredbe o zabrani spolne diskriminacije u zatvorenim mirovinskim fondovima, prema Direktivi 86/378/EEZ od 24. srpnja 1986. o jednakosti postupanja prema muškarcima i ženama u strukovnim sustavima socijalnog osiguranja (izmijenjenom Direktivom 96/97/EZ od 20. prosinca 1996).

Uz članak 53. i 54.

Predloženom izmjenom odredaba članaka 113. i 114. samo se prilagođava tekst odredaba materiji koja će biti regulirana u ovom dijelu Zakona - zatvoreni mirovinski fondovi.

Uz članak 55.

Predloženim člankom uvode se nove odredbe članaka 114.a, 114.b i 114.c, koje proizlaze iz usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s europskom stečevinom. Ponovno se radi o primjeni Direktive 98/49/EZ, koja zahtjeva od država članica da osiguraju prekogranična plaćanja u dodatne mirovinske sustave drugih država članica. Što se tiče članka 114.a stavka 1., radi se samo o izričitom propisivanju obveze uplate doprinosa od strane pokrovitelja zatvorenog mirovinskog fonda. Naime, iako iz smisla Zakona i teleološkog tumačenja proizlazi obveza pokrovitelja zatvorenog fonda na potpuno ili djelomično uplaćivanje u fond za članove, zbog različitih tumačenja, ta se obveza i izričito propisuje.

Nadalje, također u skladu s navedenom Direktivom, člankom 114.b predlaže se urediti prava radnika izaslatih (detaširanih) u drugu državu (stavak 1.), odnosno u državu članicu Europske unije (stavak 2.), a člankom 114.c uspostavlja se obveza informiranja članova zatvorenih mirovinskih fondova i način informiranja u skladu s Direktivom 98/49/EZ i Direktivom 2003/41/EZ.

Uz članak 56.

Iza članka 114.c dodaje se novi podnaslov, s obzirom da se odredbe koje slijede odnose općenito na dobrovoljne mirovinske fondove, dakle na fondove otvorene i zatvorene naravi.

Uz članak 57.

S obzirom da je Europska komisija skrenula pozornost na potrebu preispitivanja uvjeta prebivališta radi omogućivanja pristupa pravima, iz razloga što je uvjetovanje pristupa u dobrovoljno mirovinsko osiguranje prebivalištem u neskladu sa slobodom kretanja radnika u Europskoj uniji, te je u tom smislu izmijenjena i odredba članka 105. Zakona, bilo je potrebno i odredbe koje reguliraju poticaje za ulazak u dobrovoljno mirovinsko osiguranje prilagoditi tom zahtjevu.

Naime, kako će danom pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo u Europskoj uniji državljani država članica imati pristup u dobrovoljno mirovinsko osiguranje, a članovi dobrovoljnog mirovinskog fonda imaju pravo na poticajna sredstva iz državnog proračuna, potrebno je i državljanima EU dati pravo na poticajna sredstva. Kako se radi o sredstvima iz državnog proračuna, to pravo ipak je potrebno vezati uz obvezu plaćanja doprinosa u obveznom mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske.

Uz članak 58.

Zakon je omogućio štednju u više dobrovoljnih mirovinskih fondova uz istovremeno primanje poticaja samo u jednom dobrovoljnom mirovinskom fondu, no istim Zakonom nije definirano kako će se rasporediti poticaji, na koje član ima pravo, ako se član ne izjasni u kojem fondu želi primiti poticaje. Također je članu dobrovoljnog mirovinskog fonda istim zakonom omogućeno da svake godine izabere fond u kojem će primiti poticaje. Zakonom su propisani rokovi podnošenja zahtjeva za dodjelu poticaja kao i rokovi za uplatu poticaja od strane Ministarstva financija, stoga je potrebno jasno definirati i propisati rokove odabira fonda od strane člana u slučaju istovremenog članstva u više dobrovoljnih mirovinskih fondova.

Član fonda se poziva da izabere fond u kojem želi primiti poticaj, a ako se ni nakon poziva ne izjasni u kojem fondu želi primiti poticaj, određuje se kriterij po kojem se bira fond u koji će se izvršiti uplata poticajnih sredstava, a to je uplaćeni najveći iznos godišnjeg mirovinskog doprinosa za koji se traže poticajna sredstva. Ova zakonska odredba uvrštava se s ciljem poštivanja zakonskih odredbi i zakonom određenih rokova, a odabrani kriterij izbora fonda štiti interes članova kroz ostvarivanje prava na maksimalni iznos poticaja.

Uz članak 59.

Predložena odredba ima za svrhu usklađivanje odredaba Zakona s Direktivom 98/49/EZ, temeljem koje su države članice obvezne u svoj unutarnji pravni poredak unijeti neophodne mjere kako bi se omogućilo da svaka osoba koja se smatra oštećenom neprimjenjivanjem odredaba Direktive, može ostvariti svoja prava u sklopu pravne zaštite ulaganjem pravnih lijekova nadležnim tijelima. Navedeni zahtjev koji postavlja Direktiva, predloženom odredbom je proširen na primjenu cijelog Zakona, iz čega su izuzete samo situacije u kojima je Zakonom određeno drugačije.

Uz članak 60.

S obzirom na mogućnost zloupotreba prigodom sklapanja ugovora s povezanim osobama, za koje se traži prethodna suglasnost Agencije, bilo je potrebno ovo predvidjeti u Zakonu kao prekršaj s odgovarajućom sankcijom. Također je kao prekršaj predviđeno postupanje protivno odredbi novog članka 74.a.

Uz članak 61.

Ovom se odredbom propisuje zastara za pokretanje prekršajnog postupka i za izvršenje izrečenih prekršajnih sankcija, za prekršaje propisane u članku 122. točka 11. i 12. ovoga Zakona, sukladno odredbi članka 22. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“ broj 140/05). Za sve prekršaje propisane sada važećim Zakonom o

obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Narodne novine“ broj 49/99, 63/00, 103/03 i 117/04) nastupanje zastare propisano je odredbom članka 22. navedenog Zakona.

Uz članak 62.

Odredbom članka 45. izmijenjene su odredbe stavaka 4. i 5. članka 105. Zakona, međutim ta odredba neće stupiti na snagu danom s kojim stupa na snagu ovaj Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, nego tek danom pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo u Europskoj uniji. Stoga je potrebno propisati da odredba članka 105. stavka 4. i 5. važećeg Zakona ostaje na snazi do tog dana.

Uz članak 63.

Danom pristupanja u punopravno članstvo Republike Hrvatske u Europsku uniju mora se omogućiti ulaganje imovine obveznih mirovinskih fondova u strane obveznice radi usklađenja s direktivom EU o slobodi kretanja kapitala. Agencija će provodeći načelo sigurnosti ulaganja i zaštite imovine članova fonda propisati kojem kriteriju moraju udovoljavati obveznice koje izdaju strane države.

Odredbama ovoga članka do dana stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju zadržava se obveza ulaganja mirovinskih fondova u vrijednosne papire Republike Hrvatske i Hrvatske narodne banke do najmanje 50% imovine mirovinskog fonda koji je propisana u važećem Zakonu, te se zadržavaju i ograničenja ulaganja u imovinu izvan Republike Hrvatske kako je to propisano važećim Zakonom.

Uz članak 64.

Predloženom odredbom propisuje se da će osoba koje ima prebivalište u državi članici i koja postane član dobrovoljnog mirovinskog fonda u Republici Hrvatskoj moći ostvariti poticaj iz sredstava državnog proračuna s danom pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo u Europskoj uniji, ako je u Republici Hrvatskoj osigurana u obveznom mirovinskom osiguranju.

Uz članak 65.

Ovom odredbom propisuju se rokovi za donošenje provedbenih propisa, koji su neophodni u primjeni Zakona. Za njihovu izradu nadležna je Agencija.

Uz članak 66.

Kako se radi o trećoj noveli Zakona, pa Zakon postaje nepregledan, predlaže se ova odredba izrade pročišćenog teksta Zakona.

Uz članak 67.

Odredbama ovoga članka propisano je stupanje na snagu Zakona, te odgoda stupanja na snagu pojedinih odredaba, koje će se početi primjenjivati danom pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo u Europskoj uniji.

IV. FINACIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Ovim Zakonom omogućit će se i potencijalnim novim članovima dobrovoljnih mirovinskih fondova, koji imaju prebivalište u nekoj od država članica EU i koji su osigurani u obveznom mirovinskom osiguranju u Republici Hrvatskoj, da dobivaju poticaje iz državnog proračuna u

iznosu do 1.250 kuna godišnje. Dakle u pravu na poticaje bili bi izjednačeni s članovima dobrovoljnih mirovinskih fondova koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a u skladu s Direktivama Europske unije koje reguliraju slobodu kretanja radnika.

Odredbe Zakona kojima se ukida prebivalište kao uvjet za pristup dobrovoljnom mirovinskom osiguranju i odredbe kojima se propisuje pravo na poticaje iz državnog proračuna i za članove dobrovoljnih mirovinskih fondova - državljane koji imaju prebivalište na području država članica Europske unije, a osigurani su u obveznom mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske, početak će se primjenjivati tek danom pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo u EU. Iz tog razloga povećanje izdataka za poticaje nije potrebno predviđati za 2007. i 2008. godinu, tako da su planirana sredstva za poticaje u državnom proračunu na poziciji Ministarstva financija, koja za tekuću godinu iznose 45.276.115 kuna dostatna, te primjena ovog Zakona neće imati utjecaja na povećanje tog iznosa. Također će ista sredstva biti dostatna za 2008. godinu.

Pod pretpostavkom da Republika Hrvatska pristupi u punopravno članstvo krajem 2008. godine, može se predvidjeti povećanje sredstava za poticaje za članove dobrovoljnih mirovinskih fondova u 2009. godini za 240.000 kuna za potencijalnih 200 novih članova koji bi se mogli uključiti u dobrovoljno mirovinsko osiguranje, što će ukupno iznositi 45.516.115 kuna, a u 2010. godini procjenjujemo povećanje sredstava za poticaje za 300.000 kuna za potencijalnih 250 novih članova, te će ukupna sredstva iznositi 45.816.115 kuna.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA U KONAČNOM PRIJEDLOGU ZAKONA (II. ČITANJE) U ODNOSU NA RJEŠENJA U PRIJEDLOGU ZAKONA (I. ČITANJE)

1. Iz članka 2. točke 18. Prijedloga zakona u prvom čitanju ispuštena je predložena definicija jamstvenog pologa pa ostaje i nadalje taj pojam u sadržaju važećeg zakonskog izraza. Odustaje se od definicije predložene u prvom čitanju Prijedloga zakona, prema kojoj je jamstveni polog bio definiran kao iznos na posebnom računu otvorenom u banci skrbniku i koji se osim uplate zbog povećanja broja članova uvećava i za iznos najnižeg temeljnog kapitala mirovinskog društva propisanog Zakonom (40 milijuna kuna za obvezno mirovinsko društvo i 15 milijuna kuna za dobrovoljno mirovinsko društvo). Hrvatska udruga poslodavaca je ukazala na manjkavost ovakvog prijedloga, jer se takvim rješenjem mirovinskim društvima nameće obveza oročenja tog iznosa kod banke skrbnika i onemogućuje kupnja državnih obveznica, a ne povećava se sigurnost članova fonda.

2. Člancima 15., 16. i 17. Konačnog prijedloga zakona mijenjaju se odredbe članka 47., 48. i 49. važećeg Zakona na način da se prema članku 47. uređuje postupanje u slučaju izračuna invalidske mirovine kada se za izračun dodaje staž jer je uzrok invalidnosti ozljeda na radu odnosno profesionalna bolest. Predlaže se, da se i za ovaj staž odredi osnovna mirovina. Osim toga uređuje se raspolaganje sredstvima na osobnom računu u slučaju kada član obveznog mirovinskog fonda ostvari pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad, što u važećem Zakonu nije uređeno.

U članku 48. uređuje se postupanje u slučaju staža koji se dodaje za izračun obiteljske mirovine nakon smrti osiguranika, kada je uzrok smrti ozljeda na radu odnosno profesionalna bolest i kada je osiguranik navršio manje od 21 godinu mirovinskog staža. Predlaže se da se i

za ovaj staž koji se dodaje za izračun odredi osnovna mirovina. Osim navedenoga, s obzirom da odredbama važećeg Zakona nije propisan način ostvarivanja prava na obiteljsku mirovinu iza smrti korisnika kojem se mirovina isplaćivala dijelom ili u cijelosti kao osnovna mirovina, ovom odredbom se i to pitanje uređuje.

U članku 49. uređuje se način određivanja naknadno ostvarene obiteljske mirovine u mirovinskom osiguranju generacijske solidarnosti ako su sredstva s osobnog računa naslijeđena, za članove obitelji člana obveznog mirovinskog fonda koji bi mirovinu ostvario pod povoljnijim uvjetima ili bi mu se mirovina odredila na povoljniji način od načina određivanja mirovine prema općim propisima. Visina mirovine koja se predlaže za staž naknadno ostvaren u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje primjerena je raspodjeli doprinosa između obveznog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti i obveznog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje.

3. Člankom 57. Konačnog prijedloga zakona kojim se dopunjuje članak 116. s dva nova stavka, uređuje se pitanje prava na poticajna sredstva. Pravo na poticajna sredstva iz državnog proračuna ima svaki član dobrovoljnog mirovinskog fonda koji ima prebivalište u Republici Hrvatskog kao i svaki član dobrovoljnog mirovinskog fonda koji ima prebivalište u nekoj od država članica i koji je u Republici Hrvatskoj obvezno osiguran u mirovinskom osiguranju pa je po toj osnovi obveznik plaćanja poreza i doprinosa.

4. Odredbom članka 61. Konačnog prijedloga zakona uređuje se pitanje zastare za prekršaje propisane ovim Prijedlogom zakona, što je u skladu s odredbom članka 22. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga.

5. U razdoblju od prvog čitanja, Republika Hrvatska je, u postupku pregleda hrvatskog zakonodavstva u dijelu koji se odnosi na slobodu kretanja kapitala, kao i u dijelu koji se odnosi na ekonomsku i monetarnu politiku Republike Hrvatske, donijela pregovaračka stajališta, te je u skladu s tim potrebno usklađivanje odredaba važećeg Zakona s pravnom stečevinom Europske unije, s obzirom da su odredbe važećeg Zakona koje propisuju ograničenja ulaganjima mirovinskih fondova u izravnoj suprotnosti s odredbom članka 102. Ugovora o osnivanju EZ, koja izričito zabranjuje povlaštenu pristup državnih tijela sredstvima financijskih institucija. Također je bilo potrebno uzeti u obzir Direktivu 88/361/EEZ o primjeni članka 67. Osnivačkog ugovora, od 24. lipnja 1988., koja nameće obvezu državama članicama da ukinu sve restrikcije na kretanje kapitala između osoba nastanjenih u državama članicama.

S obzirom na navedene obveze Republike Hrvatske, u članku 31. ovoga Konačnog prijedloga zakona predložen je izmijenjeni tekst kojim se mijenja članak 69. važećega Zakona u odnosu na tekst iz članka 27. Prijedloga zakona, na način da su ukinuta ograničenja ulaganja u samo vrijednosne papire Republike Hrvatske i Hrvatske narodne banke kao i ograničenja ulaganja u vrijednosne papire dioničkih društava izvan Republike Hrvatske (članak 69.a stavak 1). Također su u članku 32. ovoga Konačnog prijedloga zakona predloženi novi članci 69.a, 69.b i 69.c kojima se uređuju pravila postupanja društava za upravljanje mirovinskim fondovima u cilju smanjenja rizika i gubitaka kod ulaganja mirovinskih fondova.

Međutim, do dana stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju zadržavaju se ograničenja u obvezi ulaganja imovine obveznih mirovinskih fondova u vrijednosne papire Republike Hrvatske i Hrvatske narodne banke kao i ograničenja ulaganja izvan Republike Hrvatske, jer se procjenjuje da bi nagla potpuna liberalizacija tržišta kapitala na ovom području mogla

uzrokovati stanovite poremećaje u cjelokupnom gospodarskom sustavu Republike Hrvatske. Liberalizacija ulaganja otpočinje danom pristupanja Republike Hrvatske u EU, na način predložen u prijelaznim i završnim odredbama u članku 63. ovoga Konačnog prijedloga zakona.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

- Uz članak 12. Konačnog prijedloga zakona

Ne prihvaća se prijedlog Odbora za rad, socijalnu politiku i zdravstvo da se izmjeni članak 40. stavak 7. Zakona na način da osobe koje nisu samostalno izvršile izbor obveznog mirovinskog fonda po službenoj dužnosti raspoređuje Središnji registar osiguranika na način da svakom fondu dodjeli jednak broj osoba, već se održava važeća odredba članka 40. stavak 7. Zakona prema kojoj u navedenom slučaju Središnji registar osiguranika obavlja raspored osiguranika na način da se svakom fondu dodjeli razmjerni broj osoba prema broju članova fonda. Dakle, odredbu ne treba mijenjati jer je prevladalo mišljenje da je takav raspored utemeljen na tržišnom načelu i načelu konkurentnosti što se ocjenjuje značajnim i valja ga zadržati. Osiguranik koji takvim rasporedom nije zadovoljan može kao i ostali osiguranici (članak 43. stavak 2. Zakona) preći u drugi obvezni fond.

- Uz članak 31. Konačnog prijedloga zakona

U vezi primjedbe zastupnika Dragutina Lesara da je neprihvatljivo omogućavanje ulaganja mirovinskih fondova u rizične fondove, vrijedno je napomenuti da ulaganje u rizične fondove može doprinijeti povećanju prinosa mirovinskih fondova uz neznatno izlaganje riziku, jer su ta ulaganja ograničena na maksimalno 5 posto imovine obveznog mirovinskog fonda, te su pod strogim nadzorom HANF-e. Stoga se primjedba zastupnika ne prihvaća. Što se tiče primjedbe da mirovinski fondovi nisu imali prioritet prigodom privatizacije INE napominjemo da mirovinska društva koja upravljaju mirovinskim fondovima – sama, u skladu sa zakonom i uz nadzor HANF-e odlučuju o ulaganjima imovine mirovinskih fondova, u cilju povećanja prinosa i smanjivanja rizika. Smatramo da su predložene odredbe Zakona koje reguliraju ulaganja imovine mirovinskih fondova (članak 31. kojim se mijenja članak 69. Zakona) primjerene prirodi i svrsi mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj, odnosno da omogućavaju da se postigne prihvatljiv omjer između prinosa mirovinskog fonda i mogućih rizika (koji se odgovarajućom investicijskom politikom mogu smanjiti, ali se rizici ne mogu u cijelosti izbjeći). Također napominjemo da članovima obveznih mirovinskih fondova Zakon jamči određeni prinos koji ovisi o prosječnom prinosu obveznih mirovinskih fondova. Primjedba se stoga ne prihvaća.

- Zastupnik Dragutin Lesar također je istaknuo problem da je oko 40 posto osiguranika prijavljeno na najnižu osnovicu za plaćanje doprinosa (koja u 2007. iznosi 2.298 kn), koji će primati izrazito nisku mirovinu iz prvog i drugog stupa, odnosno ukupno oko 1480 kuna. Što se tiče najniže osnove, ona nije predmet ovog Zakona, te napominjemo da je oko 10 posto osiguranika, a ne 40 posto prijavljeno na najnižu osnovicu. Eventualno veliki broj osiguranika prijavljenih na najnižu osnovicu je problem koji je prisutan tijekom radnog vijeka jer smanjuje prihode u mirovinskom osiguranju, a također je problem nakon prestanka radnog vijeka, jer rezultira niskom mirovinom tih osiguranika. Ovaj problem se ublažava

institutom najniže mirovine u prvom stupu, odnosno institutom osnovne mirovine iz prvog stupa za osiguranike koji će mirovinu primati iz prvog i drugog stupa, koja je relativno povoljnija za osiguranike s niskim plaćana. Međutim, održivost zakonskih rješenja i ocjena hrvatskog mirovinskog sustava ne može se promatrati isključivo kroz mirovine osiguranika koji su bili prijavljeni na najnižu osnovicu, jer je to širi problem koji prelazi okvire mirovinskog sustava i ovog Prijedloga Zakona.

VII. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Uz Konačni prijedlog zakona prilažu se odredbe Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima koje se mijenjaju ili dopunjuju.

ZAKON O OBVEZNIM I DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA („Narodne novine“ broj 49/99)

GLAVA I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje osnivanje obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova, u sklopu obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje; osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje mirovinskim fondovima; osnivanje Središnjega registra osiguranika, te osnivanje Agencije za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja.

Članak 2.

Izrazi u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

1. *mirovinsko društvo* - znači obvezno mirovinsko društvo ili dobrovoljno mirovinsko društvo,
2. *obvezno mirovinsko društvo* - znači dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću koje upravlja obveznim mirovinskim fondom,
3. *dobrovoljno mirovinsko društvo* - znači dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću koje upravlja dobrovoljnim mirovinskim fondom,
4. *mirovinski fond* - znači obvezni mirovinski fond ili dobrovoljni mirovinski fond,
5. *obvezni fond* - znači obvezni mirovinski fond kojeg osniva i kojim upravlja obvezno mirovinsko društvo,
6. *dobrovoljni fond* - znači dobrovoljni mirovinski fond kojeg osniva i kojim upravlja dobrovoljno mirovinsko društvo,
7. *član fonda* - znači osiguranik koji je prijavljen obveznom fondu ili osoba koja je pristupila dobrovoljnom fondu na temelju sklopljenog ugovora,
8. *prijenos računa* - znači prijenos pripadajuće imovine člana, iz jednog u drugi fond,

9. *dobrovoljni mirovinski program* - izjava osiguravatelja kojom se obvezuje da će članovima dobrovoljnoga mirovinskog fonda osigurati mirovine i druge vrste mirovinskih davanja dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja, a ta izjava mora sadržavati postupak za određivanje mirovinske isplate, učestalost i trajanje isplata, naknadu za prekid članstva u mirovinskom programu, te ostale informacije o mirovinskom programu koje su važne za donošenje odluke pojedinca o pristupanju dobrovoljnom mirovinskom programu,

10. *pokrovitelj dobrovoljnoga mirovinskog fonda* - pravna ili fizička osoba, uključujući i sindikate i poslodavce, koja na bilo koji način sudjeluje u osnivanju dobrovoljnoga mirovinskog fonda (sponzorirani fond), plaćanju doprinosa u dobrovoljni mirovinski fond ili izboru određenoga dobrovoljnoga mirovinskog programa (sponzoriranog programa), u ime članova fonda,

11. *povući* - znači prenijeti sredstva koja su na osobnom računu člana s ciljem isplate mirovinskog davanja,

12. u odnosu na određenu pravnu ili fizičku osobu prema ovome Zakonu (u daljnjem tekstu: subjekt), povezana osoba je:

- dioničar ili grupa dioničara koji posjeduju više od 5% izdanih dionica, odnosno vlasničkih udjela, ili koji, iako posjeduju manji postotak od ovoga, mogu utjecati, izravno ili neizravno, na odluke koje donosi takav subjekt,

- svaki subjekt u kojem prvi subjekt posjeduje, izravno ili neizravno, više od 5% izdanih dionica, odnosno vlasničkih udjela, ili koji, iako posjeduje manji postotak od ovoga, može utjecati izravno ili neizravno na odluke koje donosi takvo tijelo,

- svaki drugi subjekt u kojem dioničar ili vlasnik udjela izravno ili neizravno posjeduje više od 5% dionica, odnosno vlasničkih udjela, ako u isto vrijeme isti dioničar ili vlasnik udjela posjeduje, također izravno ili neizravno, više od 5% dionica, odnosno vlasničkih udjela u prvom subjektu,

- svaka fizička osoba ili osobe koje mogu, izravno ili neizravno, utjecati na odluke subjekta,

- svaki član uprave, nadzornog odbora ili drugog tijela subjekta koje donosi odluke ili provodi nadzor,

- u odnosu na svaku gore navedenu osobu, bračni drug ili srodnik do uključujući drugog koljena,

13. *banka skrbnik* - banka kojoj je mirovinsko društvo povjerilo imovinu mirovinskog fonda i sa kojom je sklopilo ugovor o čuvanju imovine,

14. jamstveni polog je iznos na posebnom računu otvorenom u banci skrbniku na kojem mirovinsko društvo mora držati milijun kuna za svakih 10.000 članova iznad sto tisuća članova obveznoga fonda,

15. *Agencija* - znači Agencija za nadzor mirovinskih fondova i osiguranja.

Članak 6.

(1) Predmet poslovanja mirovinskog društva jest isključivo osnivanje mirovinskog fonda i upravljanje tim fondom, te aktivnosti koje su izravno povezane s obavljanjem poslova upravljanja mirovinskim fondom.

(2) Obvezno mirovinsko društvo može osnovati i upravljati samo jednim obveznim fondom.

Članak 14.

(1) Organi mirovinskog društva su: uprava, nadzorni odbor i skupština.

(2) Član uprave ili nadzornog odbora mirovinskog društva mora biti osoba koja zadovoljava uvjete iz Zakona o trgovačkim društvima i koja zadovoljava sljedeće uvjete:

- da ima visoku stručnu spremu;

- da ima stručno znanje potrebno za upravljanje mirovinskim društvom i iskustvo u upravljanju tvrtkama slične veličine i vrste poslovanja.

(3) Član uprave mirovinskog društva može biti samo ona osoba koja ima obveznu izobrazbu i položeni ispit za stjecanje zvanja ovlaštenog upravitelja mirovinskim fondovima.

(4) Na temelju stečenog zvanja iz stavka 3. ovoga članka, odnosno licence za ista zvanja OECD-a Agencija može izdati licencu za upravljanje mirovinskim fondom.

(5) Licenca se mora obnavljati svake dvije godine. Nakon deset godina rada na poslovima ovlaštenog upravitelja mirovinskim fondovima nije potrebno obnavljati licencu.

(6) Vrijeme trajanja izobrazbe, program izobrazbe i ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog upravitelja mirovinskim fondovima propisuje Agencija.

(7) Svi članovi uprave moraju biti zaposleni u mirovinskom društvu u punom radnom vremenu.

(8) Osim članova uprave iz stavka 7. ovoga članka, u mirovinskom društvu moraju biti zaposleni analitičar i računovođa, koji mogu ujedno biti i članovi uprave mirovinskog društva.

Članak 15.

(1) Član uprave ili nadzornog odbora mirovinskog društva ne može biti osoba koja je član uprave ili nadzornog odbora:

1. bilo kojega drugog mirovinskog društva;

2. banke skrbnika mirovinskog fonda;

3. bilo koje povezane osobe u odnosu na subjekte navedene u točkama 1. i 2. ovoga stavka.

(2) Član nadzornog odbora mirovinskog društva ne može biti član bilo kojeg drugoga nadzornog odbora.

(3) Član uprave ili nadzornog odbora mirovinskog društva ne može biti i osoba:

- koja je kažnjena za kazneno djelo uzrokovanja stečaja, povrede obveze vođenja poslovnih knjiga, oštećenja vjerovnika, pogodovanja vjerovnika, zlouporabe u postupku prisilne nagodbe ili stečaja, neovlaštenog otkrivanja i pribavljanja poslovne ili proizvodne tajne, te djela prijevare, iz Kaznenog zakona i to na vrijeme od pet godina nakon pravomoćnosti presude kojom je osuđena, a u to se vrijeme ne računa vrijeme provedeno na izdržavanju kazne;

- protiv koje je izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetom poslovanja društva za vrijeme dok traje zabrana;

- koja je kažnjena za prekršaj ili kazneno djelo prema Zakonu o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima.

(4) Zabrana predviđena u stavku 1., 2. i 3. ovoga članka primjenjuje se također i na osobe koje su u radnom, komisionarskom ili drugom sličnom odnosu sa subjektima navedenima u tom stavku.

Članak 21.

Zahtjev za autorizaciju podnose osnivači mirovinskog društva podnoseći sljedeće dokumente:

1. statut mirovinskog društva s ispravom na temelju koje je statut usvojen ako se mirovinsko društvo osniva kao dioničko društvo, odnosno društveni ugovor ili izjavu o osnivanju društva ako se mirovinsko društvo osniva kao društvo s ograničenom odgovornošću,

2. popis osnivača s informacijom o tome jesu li oni povezane osobe i o prirodi njihove povezanosti, te dokumente koji potvrđuju pravni status i porijeklo financijskih sredstava namijenjenih za uplatu temeljnoga kapitala mirovinskog društva,

3. popis članova uprave i nadzornog odbora mirovinskog društva s izjavama da pristaju obavljati ove dužnosti i da nema okolnosti koje bi bile protivne odredbi članka 15. stavka 3. ovoga Zakona, kao i opis njihovih kvalifikacija i prethodne profesionalne djelatnosti,
4. organizacijski i financijski plan djelatnosti mirovinskog društva za sljedećih pet godina,
5. druge dokumente potrebne prema propisima Agencije.

Članak 27.

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za rad podnosi se Agenciji u roku od šest mjeseci od dana registracije na trgovačkom sudu podnoseći sljedeće dokumente:

1. primjerke zadnje verzije dokumenata iz članka 21. ovoga Zakona,
2. statut mirovinskog fonda,
3. ugovor s bankom skrbnikom, u skladu s odredbom članka 79. ovoga Zakona,
4. procjenu dinamike upisa broja članova mirovinskog fonda koji bi mogli pristupiti u prve dvije godine i njihovu strukturu temeljenu na istraživanju tržišta, kao i o načinu postizanja tog broja,
5. druge dokumente koji su potrebni prema propisima Agencije.

(2) Ako je došlo do promjena u odnosu na dokumente iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, Agencija može primijeniti postupak utvrđen u članku 22. ovoga Zakona. Ako nema takvih promjena i ako Agenciji nije poznat niti jedan razlog naveden u članku 24. ovoga Zakona koji bi je potaknuo da odbije odobrenje za rad, tada će Agencija obvezno izdati odobrenje. Odobrenje za rad mora se izdati u roku od 15 dana od primitka posljednjeg dokumenta i informacija pribavljenih u skladu s ovim člankom. Obavijest o odluci, bez odgađanja se dostavlja mirovinskom društvu i Središnjem registru osiguranika.

Članak 31.

Agencija će oduzeti odobrenje za rad mirovinskom društvu:

1. iz istih razloga zbog kojih može odbiti zahtjev na temelju članka 24. stavka 2. ovoga Zakona,
2. zbog očite povrede odredbi ovoga Zakona,
3. ako broj članova mirovinskog fonda padne ispod utvrđenog minimuma duže od šest mjeseci.

Članak 36.

(1) Obvezni fond mora imati najmanje osamdeset tisuća članova.

(2) Dobrovoljni fond mora imati najmanje dvije tisuće članova.

(3) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka, ne primjenjuju se u prve dvije godine nakon osnivanja mirovinskog fonda.

Članak 39.

(1) Mirovinski fond ima statut kojim se uređuje:

1. ime mirovinskog fonda,
2. temeljna načela i ograničenja ulaganja,
3. najveći dio imovine mirovinskog fonda koji se može držati u novčanim depozitima,
4. najmanji dio imovine mirovinskog fonda koji se mora držati u novčanim depozitima,
5. osnovica za izračunavanje naknade mirovinskom društvu i banci skrbniku koja će se platiti iz imovine mirovinskog fonda,

6. poslovna godina mirovinskog fonda, računovodstveni sustav, izvješćivanje o razvitku i portfelju mirovinskog fonda, te mjesto i način objavljivanja tih činjenica,
 7. druga pitanja važna za mirovinski fond.
- (2) Statut odobrava Agencija, ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka.

GLAVA V.

ČLANSTVO I DOPRINOSI U OBVEZNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA

Članak 40.

- (1) Osiguranici koji su obvezno osigurani prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i koji su mlađi od 40 godina, obvezno se osiguravaju na temelju individualne kapitalizirane štednje u obveznom fondu koji sami izaberu, te postaju članovi toga fonda.
- (2) Osiguranici iz stavka 1. ovoga članka koji imaju 40 godina ili više, a manje od 50 godina života, mogu se po svom izboru osigurati na temelju individualne kapitalizirane štednje u obveznom fondu kojeg sami izaberu, te postaju članovi toga fonda.
- (3) Obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje iz stavka 1. ovoga članka uspostavlja se danom uspostavljenoga obveznog mirovinskog osiguranja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i od toga dana nastaje obveza izbora obveznog fonda.
- (4) Doprinosi za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje plaćaju osiguranici iz stavka 1. i 2. ovoga članka, a za zaposlenike i njihovi poslodavci, a obveznici plaćanja doprinosa su svi obveznici utvrđeni Zakonom o mirovinskom osiguranju.
- (5) Osiguranici iz stavka 2. ovoga članka imaju pravo pristupanja u izabrani obvezni fond u roku od šest mjeseci od dana uspostavljanja njihovog obveznoga mirovinskog osiguranja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.
- (6) Osiguranike iz stavka 1. ovoga članka koji nisu izvršili izbor obveznog fonda u roku od tri mjeseca od dana uspostavljanja njihovoga obveznoga mirovinskog osiguranja, Središnji registar osiguranika iz članka 86. ovoga Zakona po službenoj će dužnosti rasporediti jednom od obveznih fondova, danom uspostavljanja njihovoga obveznoga mirovinskog osiguranja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.
- (7) Raspored osiguranika fondovima prema stavku 6. ovoga članka obaviti će se na način da se svakom fondu dodijeli razmjerni broj osoba, prema broju članova fonda.
- (8) Agencija svojim propisima uređuje način rasporeda osiguranika, način obavješćivanja tih osoba o rasporedu, način osiguravanja doprinosa koje je potrebno plaćati prije zakašnjelog učlanjenja, način obavješćivanja o smrti člana fonda i ostala pitanja koja smatra potrebnim.

Članak 43.

- (1) Ako član jednog obveznog fonda ("bivši fond") pristupi drugom obveznom fondu ("novi fond"), obavezan je izvijestiti Središnji registar osiguranika da želi pristupiti novom fondu, te mu dostaviti primjerak prijave o članstvu u novom fondu.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, bivši fond obračunat će i odbiti od ukupnog iznosa na osobnom računu člana fonda naknadu za izlaz u iznosu od 5% u prvoj godini članstva, 2,5% u drugoj godini članstva, 1,25% u trećoj godini članstva, 0,62% u četvrtoj godini članstva i 0,31% u petoj godini članstva.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka u prvoj kalendarskoj godini od dana primjene ovoga Zakona svaki član obveznog fonda može jedanput prijeći u drugi obvezni fond bez naknade. Za svaki sljedeći prelazak primjenjuju se odredbe stavka 2. ovoga članka.

Članak 44.

- (1) Na dan mijenjanja članstva, iz bivšeg fonda u novi fond obavlja se prijenos računa člana mirovinskog fonda.
- (2) Prijenos računa obuhvaća iznos koji je na računu člana na dan prethodne valorizacije od kojeg se oduzimaju svi odbici u skladu sa člankom 60. ovoga Zakona.
- (3) Središnji registar osiguranika izvješćuje novi fond o doprinosima koje je član uplatio bivšem fondu i o ostvarenim prinosima, o prijenosu uplate primljene u odnosu na tog člana i doprinosa uplaćenih od strane tog člana u fondove čiji je član prije bio.
- (4) Agencija donosi propise o načinu prijenosa računa.

Članak 47.

- (1) Ako kod člana obveznog fonda nastane invalidnost s pravom na invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, ukupna kapitalizirana sredstva koja su na osobnom računu člana obveznog fonda, obvezni fond će prenijeti Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje koji će mu odrediti invalidsku mirovinu za ukupan mirovinski staž prema odredbama članka 74. do 82. Zakona o mirovinskom osiguranju kao da je bio osiguran samo u sustavu obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka neće se primijeniti, ako bi članu obveznog fonda na temelju ukupno kapitaliziranih sredstava do dana invalidnosti, mjesečna svota invalidske mirovine koja bi mu pripadala prema programu mirovinskoga osiguravajućeg društva uvećana za iznos osnovne invalidske mirovine iz stavka 3. ovoga članka, iznosila više od mjesečne svote invalidske mirovine određene primjenom stavka 1. ovoga članka. U tom slučaju sredstva sa računa člana obveznog fonda prenijet će se mirovinskom osiguravajućem društvu koje on izabere i koje mu osigurava trajnu mjesečnu invalidsku mirovinu prema svome programu, u skladu s posebnim zakonom.
- (3) U slučaju primjene stavka 2. ovoga članka, osiguraniku će se invalidska mirovina u sustavu obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti odrediti kao osnovna mirovina primjenom članka 83. i 84. Zakona o mirovinskom osiguranju. Dio te invalidske mirovine koja pripada za pridodani staž, određuje se primjenom članka 84. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Članak 48.

- (1) Ako član obveznog fonda umre prije ostvarivanja prava na mirovinu prema članku 46. ili 47. ovoga Zakona, a članovi obitelji imaju pravo na obiteljsku mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, ukupno kapitalizirana sredstva sa računa toga člana, obvezni fond će prenijeti Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje koji će odrediti obiteljsku mirovinu na temelju ukupnoga mirovinskog staža preminulog osiguranika prema odredbama članka 74. do 82. Zakona o mirovinskom osiguranju, kao da je preminuli osiguranik bio osiguran samo u sustavu obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka neće se primijeniti ako bi članovima obitelji na temelju ukupnih kapitaliziranih sredstava preminuloga člana obveznog fonda, mjesečna svota obiteljske mirovine koja bi pripadala prema programu mirovinskog osiguravajućeg društva uvećana za iznos osnovne obiteljske mirovine iz stavka 3. ovoga članka, iznosila više od mjesečne svote obiteljske mirovine određene primjenom stavka 1. ovoga članka. U tom slučaju ukupna kapitalizirana sredstva sa računa preminulog člana obveznoga fonda prenijet

će se mirovinskom osiguravajućem društvu koje članovi obitelji izaberu, a koje im osigurava trajnu mjesečnu obiteljsku mirovinu prema svome programu, u skladu s posebnim zakonom.

(3) U slučaju primjene stavka 2. ovoga članka obiteljska mirovina u sustavu obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti odredit će se od mirovine koja bi pripadala umrlome osiguraniku primjenom članka 83. i 84. Zakona o mirovinskom osiguranju. Dio obiteljske mirovine koja pripada za pridodani staž, određuje se primjenom članka 84. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Članak 49.

Ako član obveznog fonda umre, a članovi obitelji nemaju pravo na obiteljsku mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, ukupno kapitalizirana sredstva na računu preminulog člana obveznog fonda predmet su nasljeđivanja prema Zakonu o nasljeđivanju.

GLAVA VI. VOĐENJE OSOBNIH RAČUNA I VREDNOVANJE IMOVINE

Članak 50.

(1) Uplaćeni doprinosi u mirovinski fond i preneseni računi, knjiže se u korist osobnih računa na ime člana. Iznos koji je na računu člana obveznog fonda jest osobna imovina te osobe. Pravo na primitak bilo kojeg dijela koji stoji na računu ne može se iskoristiti do umirovljenja i bit će podložno odredbama ovoga Zakona.

(2) Iznos koji stoji na računu člana obveznog fonda ne može biti predmet ovrhe i ne može biti dio stečajne mase člana fonda, kao niti stečajne mase banke skrbnika.

(3) Niti jedan iznos koji stoji na računu člana obveznog fonda ne može se dati u zalog, niti prenijeti u korist ikoga drugoga osim člana fonda. Svaka takva radnja, ništavna je.

Članak 52.

(1) Uplaćeni doprinosi i preneseni računi konvertiraju se u obračunske jedinice na određene datume (u daljnjem tekstu: datumi konverzije) u skladu s vrijednošću obračunskih jedinica na taj datum. Način određivanja datuma konverzije propisuje Agencija.

(2) Početnu vrijednost obračunske jedinice utvrđuje Agencija.

Članak 53.

(1) Neto imovinska vrijednost mirovinskog fonda izračunava se na svaki dan vrednovanja, u skladu sa člankom 55. ovoga Zakona i o tome se odmah izvješćuje Agencija.

(2) Svakog dana vrednovanja također se izračunava vrijednost obračunske jedinice.

(3) Izračune iz stavka 1. i 2. ovoga članka obavlja banka skrbnik, a revidira ih nezavisni revizor koji nije povezana osoba s mirovinskim fondom, mirovinskim društvom ili bankom skrbnikom.

Članak 55.

(1) Agencija određuje dane vrednovanja za mirovinske fondove, a vrednovanje mora biti najmanje jednom mjesečno.

(2) Agencija će posebno propisati:

1. pravila koja se odnose na izračunavanje prinosa mirovinskog fonda, uključujući načela zaokruživanja tih vrijednosti,
2. datum kada je mirovinsko društvo obvezno izvijestiti Agenciju o neto imovinskoj vrijednosti svoga fonda, vrijednosti obračunske jedinice, prinosu fonda kao i načinu takvog izvješćivanja.

Članak 56.

- (1) Za svakih 10.000 članova iznad sto tisuća članova, mirovinsko društvo mora povećati temeljni kapital za jamstveni polog od milijun kuna.
- (2) Jamstveni polog mora se držati na posebnom računu u banci skrbniku.
- (3) Svako povećanje ili smanjenje jamstvenog pologa odobrava Agencija.
- (4) Jamstveni polog iz stavka 1. ovoga članka usklađuje Agencija u prvom tromjesečju svake godine prema kretanju troškova života u prethodnoj godini.

Članak 58.

- (1) Svakom članu obveznog mirovinskog fonda jamči se prinos u visini jedne trećine referentnog prinosa, utvrđenog od strane Agencije, a najviše do visine eskontne stope Hrvatske narodne banke, ukoliko je referentni prinos pozitivan u razdoblju od jedne kalendarske godine.
- (2) Svakom članu obveznoga mirovinskog fonda jamči se prinos u visini trostrukoga referentnog prinosa utvrđenog od strane Agencije, ukoliko je referentni prinos negativan u razdoblju od jedne kalendarske godine.
- (3) Ukoliko je prinos obveznoga mirovinskog fonda, po izračunu prema članku 54. ovoga Zakona manji od zajamčenog prinosa prema stavku 1. i 2. ovoga članka, na osobne račune članova fonda uplatit će se razlika do zajamčenog prinosa iz jamstvenog pologa, a ako to nije dovoljno iz temeljnog kapitala mirovinskog društva do najviše 20% temeljnog kapitala društva godišnje, a preostali iznos iz državnog proračuna.

Članak 59.

- (1) Knjigovodstvo i računovodstvo mirovinskog društva mora biti u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima.
- (2) Agencija donosi pravilnik o vođenju knjigovodstva i računovodstva mirovinskih društava.

Članak 65.

- (1) Subjekti iz stavka 3. ovoga članka ne smiju izražavati nikakve tvrdnje, odnosno davati izjave, bilo usmeno, putem oglasa, drugog promidžbenog materijala bilo u obliku informacija priopćenih članovima fonda, onima koji su stekli pravo da budu članovi fonda ili onima koji bi u budućnosti mogli steći to pravo, o obveznom fondu ili mirovinskom društvu koje njime upravlja, a koje bi mogle stvoriti krivi ili lažni dojam, te prenositi lažne informacije.
- (2) Subjekti iz stavka 3. ovoga članka ne smiju izražavati nikakve tvrdnje, odnosno davati izjave ili predviđanja, koji se odnose na buduće ulagačke aktivnosti fonda, članovima fonda ili onima koji bi u budućnosti mogli steći pravo na to, osim putem davanja izjave u obliku i na način utvrđen propisima Agencije.
- (3) Subjekti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka su:
 1. mirovinsko društvo,
 2. povezana osoba u odnosu na subjekte navedene u točki 1. ovoga stavka,

3. agenti ili zaposlenici osoba navedenih u točkama 1. i 2. ovoga stavka.

(4) Oglas ili promidžbeni materijal objavljen od strane ili u ime mirovinskog društva, mora imati prethodnu suglasnost Agencije.

(5) Agencija će propisati što ne bi smjelo biti sadržano u informacijama navedenima u stavku 4. ovoga članka.

(6) Ako Agencija smatra da informacije iz stavka 4. ovoga članka jesu ili bi mogle navoditi na pogrešan zaključak, ona može zabraniti njihovo objavljivanje ili priopćavanje te narediti da se u utvrđenom roku objavi ili priopći odgovarajući ispravak.

Članak 66.

(1) Mirovinsko društvo koje putem osobnoga kontakta svoga zaposlenika, predstavnika ili agenta mirovinskog društva, odnosno povezane osobe nagovori osobu da otkáže članstvo u jednom obveznom fondu i da postane članom obveznog fonda kojim upravlja to društvo, mora dokazati da se u to vrijeme ravnao prvenstveno prema interesima te osobe.

(2) U stavku 1. ovoga članka "osobni kontakt" znači svaki sastanak, telefonski razgovor ili osobno naslovljeno dopisivanje između zaposlenika, predstavnika ili agenta mirovinskog društva i dotične osobe, ili svake povezane osobe s dotičnom osobom.

Članak 67.

Agencija može donijeti propise koji utvrđuju dodatne uvjete vezane za prodaju i marketing usluge obveznih mirovinskih fondova.

GLAVA IX. ULAGANJE IMOVINE MIROVINSKIH FONDOVA

Članak 68.

(1) Imovina mirovinskog fonda se može ulagati u skladu s odredbama ovoga Zakona sa svrhom povećanja ukupnoga prinosa od ulaganja isključivo u korist članova mirovinskog fonda uz uvažavanje sljedećih načela:

- sigurnosti ulaganja imovine mirovinskog fonda,
- raznolikosti ulaganja,
- održanja odgovarajuće likvidnosti.

(2) Nadzorni odbor mirovinskog društva utvrđuje načela ulaganja koja su sastavni dio statuta mirovinskog fonda, sukladno s načelima iz stavka 1. ovoga članka i koja su u skladu sa zahtjevima Agencije.

(3) Načela ulaganja sadrže osobito:

- način na koji će se udovoljiti odredbama iz stavka 1. ovoga članka,
- vrstu imovine u koju se imovina mirovinskog fonda može ulagati,
- tijela mirovinskog društva koja odlučuju o ulaganjima i izvršenjima tih ulaganja kao i postupke za donošenje takvih odluka,
- način izmjene načela ulaganja.

(4) Nadzorni odbor mirovinskog društva redovito razmatra načela ulaganja i ako je potrebno obavlja izmjene.

Članak 69.

Imovina mirovinskog fonda može se prema odredbama ovoga Zakona i propisima za ulaganja u inozemstvo, ulagati u sljedeće vrste imovine:

1. kratkoročne zapise i druge kratkoročne dužničke vrijednosne papire izdane od strane Republike Hrvatske i Hrvatske narodne banke te kratkoročne bankovne depozite, na način utvrđen propisima Agencije,
2. dugoročne obveznice i druge dugoročne dužničke vrijednosne papire izdane od strane Republike Hrvatske i Hrvatske narodne banke,
3. dugoročne obveznice i druge dužničke vrijednosne papire izdane od strane jedinica lokalne samouprave i jedinica lokalne uprave i samouprave,
4. dugoročne obveznice ili druge dugoročne dužničke vrijednosne papire, izdane od strane dioničkih društava registriranih u Republici Hrvatskoj, kojima se trguje na Zagrebačkoj burzi ili na drugim organiziranim tržištima kapitala u Republici Hrvatskoj, s tim da ti vrijednosni papiri udovoljavaju kriterijima Agencije,
5. dionice, izdane od strane dioničkih društava registriranih u Republici Hrvatskoj i udjele u domaćim otvorenim investicijskim fondovima kojima se trguje u prvoj kotaciji na Zagrebačkoj burzi ili na drugim organiziranim tržištima kapitala u Republici Hrvatskoj, s tim da ti vrijednosni papiri udovoljavaju kriterijima Agencije,
6. dugoročne obveznice ili druge dugoročne dužničke vrijednosne papire izdane od strane drugih država, kojima se trguje na organiziranim tržištima kapitala u zemljama OECD-a, s tim da ti vrijednosni papiri udovoljavaju kriterijima Agencije,
7. dugoročne obveznice ili druge dugoročne dužničke vrijednosne papire izdane od strane inozemnih nedržavnih subjekata, kojima se trguje na organiziranim tržištima kapitala u zemljama OECD-a, ako ti vrijednosni papiri udovoljavaju kriterijima Agencije,
8. dionice, izdane od strane inozemnih dioničkih društava, kojima se trguje na organiziranim tržištima kapitala u zemljama OECD-a, ako ti vrijednosni papiri udovoljavaju kriterijima Agencije,
9. dionice i udjele domaćih zatvorenih ili stranih zatvorenih ili otvorenih investicijskih fondova, vodeći računa da ti fondovi prije svega ulažu u vrijednosne papire zemalja OECD-a,
10. bilo koji drugi oblik ulaganja utvrđen propisima Agencije osim ulaganja iz članka 72. ovoga Zakona.

Članak 71.

Na ulaganja određene vrste imovine iz članka 69. stavka 1. točke 1. do 10. ovoga Zakona, primjenjuju se sljedeća ograničenja:

1. više od 15% imovine mirovinskog fonda ne može se ulagati u imovinu izvan Republike Hrvatske,
2. u slučaju imovine iz članka 69. točke 1. ovoga Zakona, ne može se ulagati više od 5% imovine mirovinskog fonda,
3. najmanje 50% imovine mirovinskog fonda mora se ulagati u imovinu iz članka 69. točke 2. ovoga Zakona,
4. u slučaju imovine iz članka 69. točke 3., 4. i 5. ovoga Zakona, ne može se ulagati više od 30% imovine mirovinskog fonda u pojedinu vrstu te imovine,
5. u slučaju imovine iz članka 69. točke 6. ovoga Zakona, ne može se ulagati više od 15% imovine mirovinskog fonda,
6. u slučaju imovine iz članka 69. točke 7. i 8. ovoga Zakona, ne može se ulagati više od 10% imovine mirovinskog fonda u pojedinu vrstu te imovine,

7. u slučaju imovine iz članka 69. točke 9. ovoga Zakona, ne može se ulagati više od 5% imovine mirovinskog fonda,
8. najviše 5% imovine mirovinskog fonda može biti uloženo u vrijednosne papire jednog izdavatelja ili ukupno u vrijednosne papire dvaju ili više izdavatelja koji su povezane osobe, osim imovine iz članka 69. točke 2. i 3. ovoga Zakona,
9. ako ukupna ulaganja u investicijske fondove premašuju 5% imovine mirovinskog fonda, tada ukupna naknada koju naplaćuju investicijski fondovi i ne smije prelaziti 0,4% vrijednosti uloga.

Članak 73.

(1) U slučaju odstupanja od ograničenja propisanih u članku 69. do 72. ovoga Zakona, zbog sljedećih razloga:

- promjene tržišnih cijena koje predstavljaju osnovicu za procjenu vrijednosti imovine i obveza mirovinskog fonda,
 - promjene tečaja,
 - promjene organizacijskih ili ekonomskih odnosa među subjektima u koje je ulagana imovina mirovinskog fonda,
 - bilo kojih drugih okolnosti izvan neposredne kontrole mirovinskog društva,
- mirovinsko društvo tada ima obvezu poduzeti mjere da se aktivnosti ulaganja imovine mirovinskog fonda usklade sa zakonskim odredbama.

(2) Usklađivanje aktivnosti ulaganja sa zakonskim odredbama mora se provesti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana povrede odredbi ili od dana kada se procjenom imovine mirovinskog fonda ustanovi postojanje povrede, ovisno o tome što se pojavi ranije.

(3) Na zahtjev mirovinskog društva podnesenog najkasnije trideset dana od dana povrede ili potvrde postojanja povrede, Agencija može produžiti rok iz stavka 2. ovoga članka na 12 mjeseci, ukoliko je to potrebno radi zaštite interesa članova fonda.

Članak 74.

Mirovinskom društvu je zabranjeno:

1. prodavanje imovine mirovinskog fonda:

- članovima uprave i nadzornog odbora mirovinskog društva,
- banci skrbniku koja skrbi o imovini mirovinskog fonda,
- bilo kojoj drugoj osobi koja je povezana osoba s navedenim pravnim ili fizičkim osobama.

2. kupovanje imovine od bilo koje pravne ili fizičke osobe navedene u točki 1. ovoga članka,

3. davanje kredita ili jamstva bilo kojoj pravnoj ili fizičkoj osobi navedenoj u točki 1. ovoga članka.

GLAVA X. BANKA SKRBNIK

Članak 79.

(1) Mirovinsko društvo dužno je izabrati jednu banku skrbnika kojoj će povjeriti imovinu mirovinskog fonda i sa kojom će sklopiti ugovor o čuvanju imovine.

(2) Banka skrbnik ne smije biti povezana niti s jednim mirovinskim društvom ili mirovinskim osiguravajućim društvom.

(3) Izbor banke skrbnika i promjenu te banke mora odobriti Agencija.

Članak 81.

- (1) Imovina mirovinskog fonda vodi se u banci skrbniku na posebnom računu.
- (2) Imovina mirovinskog fonda na posebnom računu kod banke skrbnika može se koristiti samo za izvršenje naloga od strane mirovinskog društva.
- (3) Banka skrbnik je dužna povjerenu imovinu mirovinskog fonda držati odvojeno od vlastitih sredstava, kao i od sredstava drugih klijenata.

GLAVA XI.
SREDIŠNJI REGISTAR OSIGURANIKA

Članak 86.

- (1) Središnji registar osiguranika obavlja:
 - poslove prikupljanja doprinosa od članova mirovinskih fondova,
 - poslove vođenja evidencije o osobnim računima članova mirovinskih fondova,
 - poslove izvršavanja naloga članova o prijenosu doprinosa, prijenosu računa i prijenosu imovine,
 - kontrolu plaćanja doprinosa,
 - prikuplja mjesečnu dokumentaciju od poslodavaca o uplaćenim doprinosima za pojedine članove,
 - izvješćuje članove fonda o stanju sredstava na njihovim računima,
 - izvješćuje mirovinska društva o strukturi njihovih članova,
 - druge poslove utvrđene aktom o osnivanju i statutom.
- (2) Radi kontrole pravilnosti obračuna i plaćanja doprinosa Središnji registar osiguranika ima pravo kontrolirati poslovne knjige, financijsku dokumentaciju i druge evidencije obveznika plaćanja doprinosa.
- (3) Središnji registar osiguranika surađuje s bankama skrbnicima, Zavodom za platni promet, Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje i drugim tijelima kako bi se osiguralo efikasno prikupljanje doprinosa i izvješćivanje.
- (4) Središnji registar osiguranika je ustanova koja se osniva uredbom Vlade Republike Hrvatske.
- (5) Sredstva za rad Središnjeg registra osiguranika osigurat će se iz državnog proračuna, iz uloga drugih osnivača, te iz drugih izvora.

GLAVA XII.
OBVEZE IZVJEŠĆIVANJA I PRIOPĆAVANJA O OBVEZAMA

Članak 88.

- (1) Mirovinsko društvo će najkasnije do 31. ožujka svake godine izdati informativni prospekt mirovinskog fonda s informacijama do 31. prosinca prethodne godine.
- (2) Informativni prospekt mirovinskog fonda sadržava osobito:
 1. podatke o mirovinskom fondu,
 2. podatke o mirovinskom društvu,
 3. podatke o banci skrbniku,
 4. informacije iz članka 89. ovoga Zakona,
 5. druge informacije prema propisima Agencije.

(3) Pod podacima o mirovinskom fondu u smislu stavka 2. točke 1. ovoga članka podrazumijevaju se sljedeći podaci:

1. ime fonda,
2. datum osnivanja fonda,
3. podatke o načinu obračunavanja naknada za mirovinsko društvo i banku skrbnika,
4. portfelj fonda.

(4) Pod podacima o mirovinskom društvu u smislu stavka 2. točke 2. ovoga članka podrazumijevaju se sljedeći podaci:

1. tvrtka, pravni oblik, sjedište mirovinskog društva i mjesto uprave ako ono nije isto kao sjedište mirovinskog društva,
2. ime i dužnosti članova uprave i nadzornog odbora mirovinskog društva,
3. pobliže određivanje odgovornosti kod donošenja investicijskih odluka,
4. visina temeljnog kapitala mirovinskog društva te imena i adrese dioničara, odnosno vlasnika udjela i veličina njihovog udjela,
5. podaci o revizoru mirovinskog društva,
6. godišnja financijska izvješća mirovinskog društva revidirana od strane ovlaštenog revizora,
7. načela i strategija ulaganja.

(5) Pod podacima o banci skrbniku u smislu stavka 2. točke 3. ovoga članka podrazumijevaju se sljedeći podaci:

1. tvrtka banke skrbnika, pravni oblik, sjedište i mjesto uprave ako ono nije isto kao i sjedište banke skrbnika,
2. djelatnost banke skrbnika,
3. visina temeljnog kapitala banke skrbnika.

(6) Informacije se objavljuju u obliku brošure i u najmanje dva dnevna lista koja se prodaju na teritoriju cijele Republike Hrvatske.

(7) Oblik izvješća utvrđuje se propisima Agencije.

(8) Mirovinsko društvo će informativni prospekt dati na uvid svakoj osobi koja zatraži članstvo u fondu kojim to društvo upravlja.

(9) Mirovinsko društvo će svoj informativni prospekt dostaviti svakom članu mirovinskog fonda na njegov zahtjev.

Članak 89.

(1) Najmanje jednom godišnje mirovinsko društvo će Središnjem registru osiguranika dostavljati informacije o vrijednosti imovine fonda investirane u određene vrste imovine, uključujući i podatke o izdavateljima određenih vrijednosnih papira, na zadnji dan procjene zadnjeg mjeseca svakoga jednogodišnjeg razdoblja.

(2) Obveza dostave podataka o izdavateljima određenih vrijednosnih papira primjenjuje se samo na investicije koje iznose najmanje 1% vrijednosti imovine fonda.

(3) Mirovinsko društvo obvezno je objaviti svoja tromjesečna financijska izvješća u jednim dnevnim novinama.

Članak 94.

(1) Mirovinsko društvo je obvezno izvijestiti Agenciju o:

1. promjeni tvrtke, sjedišta, statuta ili društvenog ugovora,
2. promjeni imena mirovinskog fonda,
3. dioničaru, odnosno članu društva za kojega sazna da posjeduje više od 5% dionica, odnosno vlasničkih udjela u društvu,
4. svakoj promjeni temeljnog kapitala mirovinskog društva,

5. odluci mirovinskog društva o prestanku njegova djelovanja.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka mirovinsko društvo mora uputiti Agenciji najkasnije u roku od osam dana od dana nastale promjene.

GLAVA XIV. ISPLATA MIROVINA

Članak 104.

(1) Ostvarivanjem prava na mirovinu, iznos na računu člana obveznog mirovinskog fonda prenijet će se u mirovinsko osiguravajuće društvo po izboru člana koje će članu doživotno isplaćivati mirovinu u skladu s prenesenim sredstvima što će biti određeno posebnim zakonom.

(2) Ostvarivanjem prava na mirovinu, iznos na računu člana dobrovoljnog mirovinskog fonda prenijet će se u mirovinsko osiguravajuće društvo po izboru člana koje će članu isplaćivati doživotno ili privremeno mirovinsko davanje, u skladu s posebnim mirovinskim programom.

(3) Osnivanje i poslovanje mirovinskih osiguravajućih društava uredit će se posebnim zakonom.

GLAVA XV. DOBROVOLJNI MIROVINSKI FONDOVI I PROGRAMI

Članak 105.

(1) U ovoj glavi utvrđuju se načela koja se odnose na dobrovoljne mirovinske fondove i dobrovoljne mirovinske programe.

(2) Dobrovoljni mirovinski programi ostvaruju se članstvom u dobrovoljnim mirovinskim fondovima kojima upravljaju dobrovoljna mirovinska društva.

(3) Na osnivanje i poslovanje dobrovoljnih mirovinskih fondova i dobrovoljnih mirovinskih društava primjenjuju se odredbe ovoga Zakona, osim odredbi koje se izričito odnose na obvezne mirovinske fondove i obvezna mirovinska društva.

(4) Dobrovoljne mirovinske programe izrađuju i nude ovlaštena mirovinska osiguravajuća društva, u skladu sa zakonom.

(5) Dobrovoljni mirovinski fond može biti fond otvorene naravi, u kojem slučaju prihvaća zahtjeve za članstvo od bilo koje osobe koja ima prebivalište u Republici Hrvatskoj i koja je punoljetna, te koja prihvaća dobrovoljni mirovinski program.

(6) Dobrovoljni mirovinski fond može biti i zatvorene naravi, te osnovan za potrebe određenih poslodavaca i sindikata, njime mora upravljati dobrovoljno mirovinsko društvo te mora nuditi jedan ili više dobrovoljnih mirovinskih programa, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(7) Jedan dobrovoljni mirovinski fond može organizirati dobrovoljni mirovinski program jednog ili više mirovinskih osiguravajućih društava.

Članak 106.

Dobrovoljni mirovinski fond organizira mirovinski program tako da na osobne račune članova prikuplja doprinose kojima do aktiviranja mirovinskog programa za svakog člana upravlja dobrovoljno mirovinsko društvo.

Članak 107.

(1) Mirovinski program koji proizlazi iz članstva u dobrovoljnom mirovinskom fondu može se ostvariti najranije s 50 godina života.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, mirovinska davanja mogu se ostvariti u slučaju smrti ili invalidnosti i ranije, pod uvjetima propisanim određenim mirovinskim programom.

Članak 108.

(1) Mirovinsko osiguravajuće društvo, dobrovoljno mirovinsko društvo ili pokrovitelj dobrovoljnog mirovinskog fonda može osnovati dobrovoljni mirovinski fond.

(2) Dobrovoljnim mirovinskim fondom upravlja dobrovoljno mirovinsko društvo u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(3) Kada je dobrovoljni mirovinski fond osnovan kao zatvoreni mirovinski fond, on može prihvatiti zahtjeve za članstvo samo od osoba koje su:

- zaposlenici poslodavca koji je pokrovitelj dobrovoljnog mirovinskog fonda,
- članovi sindikata koji je pokrovitelj dobrovoljnog mirovinskog fonda.

Članak 109.

(1) Osoba pristupa dobrovoljnom mirovinskom programu sklapanjem ugovora s odabranim dobrovoljnim mirovinskim fondom.

(2) Članstvo u dobrovoljnom mirovinskom fondu uspostavlja se otvaranjem osobnog računa u dobrovoljnom mirovinskom fondu.

(3) Članstvom u dobrovoljnom mirovinskom fondu uspostavlja se obveza plaćanja doprinosa u taj fond.

(4) Ako član dobrovoljnog mirovinskog fonda privremeno prestane uplaćivati doprinose za određeni mirovinski program, i dalje ostaje član toga fonda.

Članak 110.

(1) Član se može povući iz članstva u dobrovoljnom mirovinskom fondu u skladu s prihvaćenim dobrovoljnim mirovinskim programom i uz plaćanje naknade za prekid članstva u tom fondu.

(2) Član se može povući iz dobrovoljnog fonda pod pokroviteljstvom u slučaju prestanka važenja uvjeta za članstvo u tom fondu, u skladu s odredbom članka 108. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 113.

(1) Pristup u dobrovoljni mirovinski fond pod pokroviteljstvom poslodavca ne smije biti ograničen na određenu osobu, nego mora biti ponuđen svim zaposlenicima tog poslodavca ili posebnoj stručnoj kategoriji zaposlenika.

(2) Pristupanje mirovinskom programu ne može biti uvjet za zapošljavanje ili članstvo u sindikatu niti se bez pisanog odobrenja zaposlenika može odbijati doprinos od plaće za taj program.

Članak 114.

Poslodavac odnosno sindikat koji je pokrovitelj mirovinskoga programa ograničit će članstvo u tom programu na zaposlenike, bivše zaposlenike i članove obitelji koji mogu koristiti program u slučaju smrti člana.

Članak 116.

(1) Za članove dobrovoljnog mirovinskog fonda odobravaju se dobrovoljnom mirovinskom društvu poticajna sredstva iz državnog proračuna na osnovi dokumentiranih podataka o prikupljenim doprinosima u prethodnoj kalendarskoj godini.

(2) Poticajna sredstva iznose 25% od uplaćenog doprinosa pojedinog člana fonda u prethodnoj kalendarskoj godini, ali najviše do uloga 5.000,00 kuna po članu fonda tijekom jedne kalendarske godine.

Članak 121.

Poticajna sredstva odobrit će se za članstvo u samo jednom dobrovoljnom mirovinskom fondu.

GLAVA XVI KAZNENE ODREDBE

Članak 122.

(1) Mirovinsko društvo čini prekršaj:

1. ako se bavi drugom djelatnošću, osim djelatnosti iz članka 6. ovoga Zakona,
2. ako imenuje člana uprave ili nadzornog odbora protivno članku 14. i 15. ovoga Zakona,
3. ako kupi dionice, odobri zajam, pruži jamstvo, odnosno sklopi ugovor o zajmu ili kreditu protivno članku 17. ovoga Zakona,
4. ako započne upravljati mirovinskim fondom prije izdavanja odobrenja za rad iz članka 27. ovoga Zakona,
5. ako zaračuna naknadu protivno članku 60. i 61. ovoga Zakona,
6. ako ponudi povlastice, izrazi tvrdnje ili izjave, objavi oglas ili promidžbeni materijal te koristi osobne kontakte protivno odredbama članka 64. do 66. ovoga Zakona,
7. ako proda ili kupi imovinu, odnosno dade kredit ili garanciju protivno članku 74. ovoga Zakona,
8. ako pozajmi novac izvan tržišta novca protivno članku 76. ovoga Zakona,
9. ako ne udovolji obvezi izvješćivanja Agencije, prema članku 90. ovoga Zakona,
10. ako ne izvijesti Agenciju o promjenama u društvu prema članku 94. ovoga Zakona,
11. ako ne obavijesti članove fonda o pravilima mirovinskih programa u skladu s odredbom članka 115. stavka 2. ovoga Zakona,
12. ako povlači poticajna sredstva suprotno odredbama članka 116. ovoga Zakona,
13. ako ne podnese ili nepravodobno podnese plan zahtjeva, odnosno zahtjev za poticajna sredstva, ili zahtjev podnese na osnovi netočnih ili nepotpunih podataka (članak 117., 118. i 119.),
14. ako primljeni iznos poticajnih sredstava ne evidentira na osobne račune članova dobrovoljnoga mirovinskog fonda u roku i na način propisan člankom 118. stavkom 3. ovoga Zakona,

15. ako poticajna sredstva ne vodi na osobnim računima članova dobrovoljnoga mirovinskog fonda ili ako na njih ne obračunava prinos (članak 120.),

16. ako omogućiti korištenje poticajnih sredstava suprotno odredbama članka 121. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, mirovinskom društvu izriče se novčana kazna u svoti od 20.000,00 do 100.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba (član uprave ili direktor) novčanom kaznom u svoti od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(4) U slučaju ponovljenog prekršaja iz stavka 1. točke 1., 3., 8., 9. i 10. ovoga članka izreći će se kazna oduzimanja odobrenja za rad mirovinskom društvu (članak 32.).

(5) Uz kaznu iz stavka 1. točke 2. ovoga članka odnosno osobi izriče se mjera zabrane obavljanja dužnosti člana uprave ili nadzornog odbora.

(6) Odgovorne osobe u mirovinskom društvu (član uprave ili direktor) ne mogu biti osobe koje su osuđene zbog prekršaja iz stavka 1. ovoga članka, i to dvije godine od dana izvršenja kazne.

Članak 124.

Bivša banka skrbnik koja u roku iz članka 82. stavka 4. ovoga Zakona ne preda imovinu i dokumentaciju mirovinskog fonda novoj banci, kaznit će se novčanom kaznom u svoti od 10.000,00 do 100.000,00 kuna, a odgovorna osoba u banci novčanom kaznom u svoti od 1.000,00 do 10.000,00 kuna.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBVEZNIM I DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA („Narodne novine“ broj 103/03)

Članak 1.

U Zakonu o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (»Narodne novine«, br. 49/99. i 63/00.) u članku 2. iza točke 8. dodaje se nova točka 9. koja glasi:

»9. *informativni prospekt* – znači izjavu mirovinskog društva s cjelovitom, točnom i objektivnom informacijom o mirovinskom fondu i mirovinskom društvu koje upravlja tim fondom, na temelju koje potencijalni član fonda može donijeti odluku o članstvu u mirovinskom fondu,«.

U dosadašnjoj točki 9. koja postaje točka 10. u trećem retku iza riječi: »osigurati« dodaje se riječ: »isplatu«, a iza riječi: »trajanje isplata,« riječi: »naknadu za prekid članstva u mirovinskom programu,« brišu se.

U dosadašnjoj točki 10. koja postaje točka 11. iza riječi: »poslodavce,« dodaju se riječi: »te udruge pripadnika samostalnih djelatnosti,« a iza riječi: »fond« riječi: »ili izboru određenoga dobrovoljnoga mirovinskog programa (sponzoriranog programa),« brišu se.

Dosadašnja točka 11. postaje točka 12.

U dosadašnjoj točki 12. koja postaje točka 13., u podstavcima 1. do 3. iza riječi: »dionica,« dodaju se riječi: »te prava u odlučivanju,«.

Dosadašnja točka 13. postaje točka 14.

U dosadašnjoj točki 14. koja postaje točka 15. riječ: »sto« zamjenjuje se riječju: »pedeset«.

Dosadašnja točka 15. postaje točka 16.

Članak 5.

U članku 14. stavku 6. iza riječi: »zvanja« dodaju se riječi: »te uvjeti za obnavljanje licencije«.

Članak 6.

U članku 15. stavku 3. podstavku 3. riječi: »Zakonu o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima« zamjenjuju se riječima: »Zakonu o tržištu vrijednosnih papira«.

Članak 8.

U članku 36. stavku 1. riječi: »osamdeset tisuća« zamjenjuju se riječima: »pedeset tisuća«.
U stavku 2. riječi: »dvije tisuće« zamjenjuju se riječju: »dvjesto«.

Članak 9.

U članku 40. stavku 4. riječi: »Zakonom o mirovinskom osiguranju« zamjenjuju se riječju: »zakonom«.

Iza stavka 7. dodaje se novi stavak 8. koji glasi:

»(8) Na osiguranike koji su osigurani na produženo osiguranje prema Zakonu o mirovinskom osiguranju odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona.«

Dosadašnji stavak 8. postaje stavak 9.

Članak 10.

U članku 43. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Kada član obveznog fonda (»bivši fond«) pristupi drugom obveznom fondu (»novi fond«), promjenu obveznog fonda obavlja prijavom Središnjem registru osiguranika.«

U stavku 2. brojka: »5%« zamjenjuje se brojkom: »0,8%«, brojka: »2,5%« zamjenjuje se brojkom: »0,4%«, brojka: »1,25%« zamjenjuje se brojkom: »0,2%«, iza riječi: »članstva« stavlja se točka a riječi: »0,62% u četvrtoj godini članstva i 0,31% u petoj godini članstva« brišu se.

Članak 11.

U članku 44. stavku 2. iza riječi: »člankom 60.« dodaju se riječi: »i 62.«.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Središnji registar osiguranika izvješćuje novi fond o ukupnom stanju na osobnom računu u bivšem fondu, izračunatom prema stavku 2. ovoga članka.«

Članak 15.

U članku 56. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Za svakih deset tisuća članova iznad pedeset tisuća članova obveznog fonda, obvezno mirovinsko društvo mora uplatiti jamstveni polog od milijun kuna.«

Članak 16.

U članku 58. stavku 1. i 2. riječi: »jedne kalendarske godine« zamjenjuju se riječima: »prethodne tri kalendarske godine«.

Iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

»(4) Izračun zajamčenog prinosa prema ovome članku obavlja se u siječnju svake godine, na temelju podataka za prethodno trogodišnje razdoblje.

(5) Mirovinsko društvo uplatit će razliku do zajamčenog prinosa iz stavka 3. ovoga članka na način i u roku utvrđenom propisom Agencije.«

Članak 17.

U članku 59. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Računovodstvo mirovinskog društva i mirovinskog fonda mora biti u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima.«

U stavku 2. iza riječi: »vođenju« riječi: »knjigovodstva i« brišu se, a na kraju teksta briše se točka i dodaju se riječi: »i mirovinskih fondova«.

Članak 21.

U članku 69. točki 1. iza riječi: »depozite« briše se zarez i dodaju riječi: »i repo poslove,«.

Točka 5. mijenja se i glasi:

»5. dionice izdane od dioničkih društava registriranih u Republici Hrvatskoj i dionice domaćih zatvorenih investicijskih fondova, uvrštene u službenu kotaciju burze registrirane u Republici Hrvatskoj, ako ti vrijednosni papiri udovoljavaju kriterijima Agencije,«.

U točki 8. iza riječi: »društava« briše se zarez i dodaju se riječi: »i dionice stranih zatvorenih investicijskih fondova,«.

Točka 9. mijenja se i glasi:

»9. udjele domaćih i inozemnih otvorenih investicijskih fondova, vodeći računa da ti fondovi prije svega ulažu u vrijednosne papire čiji su izdavatelji registrirani u Republici Hrvatskoj ili nekoj od zemalja OECD-a,«.

Iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

»(2) Mirovinsko društvo može u ime mirovinskog fonda zaključivati terminske ugovore isključivo radi zaštite imovine i obveza fonda.

(3) Mirovinsko društvo može držati na računu mirovinskog fonda imovinu fonda u novcu najviše do 5% imovine fonda.«

Članak 22.

U članku 71. točki 1. riječ: »mirovinskog« zamjenjuje se riječju: »obveznog«.

U točki 2. brojka: »5%« zamjenjuje se brojkom: »15%«, a riječ: »mirovinskog« zamjenjuje se riječju: »obveznog«,

U točkama 3., 4., 5. i 6. riječ: »mirovinskog« zamjenjuje se riječju: »obveznog«.

U točki 7. brojka: »5%« zamjenjuje se brojkom: »15%«, a riječ: »mirovinskog« zamjenjuje se riječju: »obveznog«.

Točka 9. mijenja se i glasi:

»9. terminski ugovori mogu se koristiti isključivo u svrhu zaštite imovine i obveza fonda kojima se može štititi najviše 30% imovine fonda,«.

Iza točke 9. dodaje se točka 10. koja glasi:

»10. najviše 20% imovine dobrovoljnog fonda može se ulagati u imovinu izvan Republike Hrvatske.«

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Iznimno od odredaba stavka 1. ovoga članka i članka 69. ovoga Zakona, u slučaju značajnog poremećaja na tržištima vrijednosnih papira koji neposredno ugrožava vrijednost imovine mirovinskog fonda, Agencija može odlučiti, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, o zabrani ili promjeni ograničenja ulaganja u pojedinu vrstu imovine, te o mogućem ulaganju u drugu vrstu imovine.«

Članak 24.

U članku 74. točki 1. iza prvog podstavka dodaje se novi podstavak koji glasi:

»-dioničarima, odnosno vlasnicima udjela mirovinskog društva,«

Iza točke 3. dodaje se točka 4. koja glasi:

»4. stjecanje, transfer i prodaja imovine uz posredovanje povezane osobe.«

Članak 28.

U članku 86. stavku 3. riječi: »Zavodom za platni promet,« zamjenjuju se riječima: »Financijskom agencijom,«.

Članak 36.

U članku 105. stavku 1. iza riječi: »fondove« stavlja se točka, a riječi: »i dobrovoljne mirovinske programe« brišu se.

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Dosadašnji stavak 4. koji postaje stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Dobrovoljna mirovinska društva nude članovima dobrovoljne mirovinske fondove zasnovane na različitim načelima ulaganja.«

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 4. iza riječi: »Hrvatskoj« stavlja se točka, a riječi: »i koja je punoljetna, te koja prihvaća dobrovoljni mirovinski program« brišu se.

Dosadašnji stavak 6. koji postaje stavak 5. mijenja se i glasi:

»(5) Dobrovoljni mirovinski fond može biti i zatvorene naravi te osnovan za potrebe određenih poslodavaca, sindikata i udruga samostalnih djelatnosti, a njime upravlja dobrovoljno mirovinsko društvo.«

Dosadašnji stavak 7. briše se.

Članak 37.

Članak 106. mijenja se i glasi:

»(1) Dobrovoljno mirovinsko društvo obvezno je izraditi informativni prospekt za svaki dobrovoljni mirovinski fond koji nudi na tržištu.

(2) Informativni prospekt dobrovoljnog mirovinskog fonda mora se uručiti osobi prije stjecanja članstva u dobrovoljnom mirovinskom fondu.

(3) Agencija propisuje i odobrava sadržaj i oblik prospekta iz stavka 1. ovoga članka te odobrava svaku njegovu naknadnu izmjenu.«

Članak 38.

U članku 107. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Prava iz dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja član dobrovoljnog fonda može ostvariti najranije s navršenih 50 godina života na temelju dobrovoljnoga mirovinskog programa koji nudi mirovinsko osiguravajuće društvo u skladu sa zakonom.«

U stavku 2. riječi: »propisanim određenim mirovinskim programom« zamjenjuju se riječima: »iz ugovora iz članka 109. stavka 1. ovoga Zakona«.

Članak 39.

U članku 108. stavku 1. riječi: »Mirovinsko osiguravajuće društvo,« brišu se, a riječ: »dobrovoljno« zamjenjuje se riječju: »Dobrovoljno«.

U stavku 3. na kraju podstavka 2. umjesto točke stavlja se zarez i dodaje se podstavak koji glasi:

»– članovi udruge samostalnih djelatnosti koja je pokrovitelj dobrovoljnog mirovinskog fonda.«

Članak 40.

U članku 109. stavak 1. briše se.

Dosadašnji stavak 2. koji postaje stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Članstvo u dobrovoljnom mirovinskom fondu uspostavlja se zaključivanjem ugovora s odabranim dobrovoljnim mirovinskim društvom i otvaranjem osobnog računa u dobrovoljnom mirovinskom fondu.«

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 3. riječi: »za određeni mirovinski program,« brišu se.

Članak 41.

U članku 110. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Član se može povući iz članstva u dobrovoljnom mirovinskom fondu u skladu s ugovorom iz članka 109. stavka 1. ovoga Zakona.«

Članak 43.

U članku 113. stavku 2. riječi: »mirovinskom programu« zamjenjuju se riječima: »dobrovoljnom mirovinskom fondu«, a iza riječi: »doprinos« riječi: »od plaće za taj program« zamjenjuju se riječima: »iz plaće za taj fond«.

Članak 44.

Članak 114. mijenja se i glasi:

»Poslodavac, sindikat i udruga pripadnika samostalnih djelatnosti koji su pokrovitelji dobrovoljnoga mirovinskog fonda ograničit će članstvo u tom fondu na radnike i bivše radnike, pripadnike udruge samostalnih djelatnosti i bivše pripadnike tih udruge, kao i

članove njihovih obitelji koji mogu koristiti sredstva na osobnom računu u slučaju smrti člana fonda.«

Članak 46.

U članku 122. stavku 1. iza točke 4. dodaju se nove točke 5., 6. i 7. koje glase:

»5. ako ne izvješćuje Agenciju o utvrđenoj vrijednosti mirovinskog fonda u skladu sa člankom 53. stavkom 1. ovoga Zakona,

6. ako ne uplati jamstveni polog za svakih deset tisuća novih članova u skladu s člankom 56. ovoga Zakona,

7. ako ne vodi vlastito računovodstvo i računovodstvo mirovinskog fonda u skladu sa člankom 59. ovoga Zakona i propisima Agencije,«.

U dosadašnjoj točki 5., koja postaje točka 8., riječi: »i 61.« brišu se.

Dosadašnje točke 6. i 7. postaju točke 9. i 10.

Iza točke 10. dodaje se točka 11. koja glasi:

»11. ako ovlast za upravljanje imovinom mirovinskog fonda prenese neovlaštenoj osobi protivno članku 75. stavku 1. ovoga Zakona,«

Dosadašnje točke 8., 9. i 10. postaju točke 12., 13. i 14.

Dosadašnja točka 11. briše se, a točke 12. do 16. postaju točke 15. do 19.

U stavku 4. riječi: »8., 9. i 10.« zamjenjuju se riječima: »12., 13. i 14.«.

ZAKON O IZMJENAMA ZAKONA O OBVEZNIM I DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA („Narodne novine“ broj 177/04)

Članak 2.

U članku 86. stavku 1. podstavak 4. briše se.

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavci 3., 4. i 5. postaju stavci 2., 3. i 4.